

Vlaams
Parlement

vergadering **C7 – CUL1**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 5 oktober 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aanstelling van een nieuwe CEO voor de VRT en de gevolgde procedure hiertoe - 214 (2009-2010)	
Interpellatie van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aanstellingsprocedure voor de nieuwe CEO van de openbare omroep VRT - 243 (2009-2010)	3
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over line extensions - 2345 (2009-2010)	
Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toepassing van de aanbevelingen van het Rekenhof inzake de line extensions van de VRT - 236 (2009-2010)	14
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het samenwerkingsakkoord tussen VRT en RTBF - 2312 (2009-2010)	21
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de vrijgekomen radiofrequenties - 2386 (2009-2010)	22
Vraag om uitleg van de heer Luckas Van Der Taelen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over betalen voor digitale televisie op de VRT - 2430 (2009-2010)	26
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de betrokkenheid van de Vlaamse overheid bij 'Platform 2' van Belgacom - 2433 (2009-2010)	32
Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verslaggeving in de Vlaamse televisiejournals over de federale politiek - 36 (2010-2011)	34

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

**Interpellatie van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aanstelling van een nieuwe CEO voor de VRT en de gevolgde procedure hiertoe
- 214 (2009-2010)**

**Interpellatie van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aanstellingsprocedure voor de nieuwe CEO van de openbare omroep VRT
- 243 (2009-2010)**

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik wil u allereerst danken voor het antwoord dat u ons naar aanleiding van deze interpellaties tijdens het reces hebt bezorgd. Daarin geeft u enige toelichting over die procedure voor het aanstellen van een nieuwe CEO voor de VRT. Ik vond het toch nodig om mijn interpellatie aan te houden. Dat is geen pestgedrag, hoewel dat in mijn kindertijd een tweede natuur was. Dat kunt u aan mijn tweelingzus vragen. Ze kan daarover prachtige verhalen vertellen. Ik vond gewoon dat uw antwoord niet echt volstond.

U geeft een schets van heel veel zaken die we al wisten. U verwijst naar de regeringsbeslissing van 18 december 2009, waarin het profiel voor de nieuwe gedelegeerd bestuurder en de te volgen procedure werden goedgekeurd. Op 23 januari werd er een vacature gepubliceerd in de media door Jobpunt Vlaanderen. Uit de eerste selectie werden 21 personen verwezen naar het volgende luik. Er waren 44 kandidaten en 21 gingen er dus verder. Accord Group en later Hudson hebben een verdere selectie gevoerd. Er werd één kandidaat geschikt bevonden.

Naar aanleiding van actuele vragen van de heren Verstrepen en Tommelein en mezelf in de plenaire vergadering van 23 juni hebben we vastgesteld dat er toch – ik zal het eufemistisch uitdrukken – enige onenigheid was binnen de Vlaamse Regering over het overblijven van die ene kandidaat en over hoe een en ander was gegaan. Ik herinner u eraan dat tijdens die vergadering een toch eminent lid van de meerderheid, de heer Decaluwe, heeft opgeroepen om de procedure te stoppen en helemaal opnieuw te beginnen.

Op 9 juli 2010 heeft de Vlaamse Regering besloten om de procedure voor het zoeken naar een nieuwe CEO via Accord Group en Jobpunt Vlaanderen stop te zetten. Ik stelde vast dat dat misschien was omdat in de meerderheid overeengekomen was dat die kandidaat toch niet genoeg media-ervaring had. Dat lezen we ook in uw antwoord.

Ik vind het verrassend dat iets dat 7 maanden duurt, plots op 2 weken tijd wel succesvol kan worden afgerond. Mijn verbazing was groot toen de Vlaamse Regering op 22 juli jongstleden op de proppen kwam met een nieuwe CEO voor de VRT in de persoon van mevrouw Sandra De Preter.

Daarover heb ik wel wat vragen, niet zozeer over de competenties van mevrouw De Preter. De toekomst zal uitwijzen in hoeverre zij een goede CEO zal zijn voor de VRT. We moeten als Mediacommissie mevrouw De Preter alle kansen gunnen. Ik heb vragen over de procedure en die 7 maanden lange aanloop. Als men het daarna in 2 weken kan doen, vraag ik me af of door de headhuntersbureaus in die eerste procedure geen fouten werden gemaakt. Mevrouw De Preter is dan blijkbaar steeds over het hoofd gezien. Was ze misschien geen kandidaat? Ik weet het niet. Daar hebben wij als Mediacommissie weinig zicht op. Hoe komt het dat men de capaciteiten van mevrouw De Preter niet heeft gezien in die eerste procedure?

Kwatongen beweren zelfs, minister, dat er de facto nooit een tweede procedure heeft plaatsgevonden en dat de enige bedoeling was een mistgordijn op te trekken om de regering

de kans te geven om de plooiën intern glad te strijken en tot een gezamenlijk standpunt te komen. Minister, u begrijpt dat ik u als oppositielid de vraag moet stellen of dit klopt.

Als die tweede procedure effectief heeft plaatsgevonden, zou ik graag weten hoe een en ander is verlopen. In hoeverre hebben de Accord Group en vooral Hudson – dat kom ik in uw antwoord niet meer tegen – nog een rol gespeeld? Het gaat ook over de kosten. Als er een tweede procedure is geweest, lijkt het mij sterk dat bedrijven als Hudson of Accord Group gratis een nieuwe headhunt en een nieuwe screening van kandidaten zouden doen.

U hebt ook gezegd dat het heel belangrijk is dat die nieuwe CEO voor de VRT een vrouw is. Daar heb ik allemaal geen problemen mee, maar u wekt het vermoeden dat dat een belangrijk criterium is geweest. Ik hoop dat u straks zult ontkennen dat dat ook als criterium heeft gediend, want uiteraard heeft de VRT recht op de beste kandidaat, of dat nu een man of een vrouw is.

Minister, mevrouw De Preter heeft nog weinig, eigenlijk geen, uitspraken gedaan over hoe ze een en ander ziet en plant bij de VRT en hoe ze bepaalde grote dossiers die op de openbare omroep afkomen, wil aanpakken, omdat ze zich wil inwerken. Ik vind dat lovenswaardig. Men moet daar inderdaad niet al te snel mee zijn, maar natuurlijk is het wel belangrijk te weten of mevrouw De Preter het eens is met het beslist beleid. Dat zal hopelijk zijn gebleken tijdens de gesprekken die de Vlaamse Regering met de nu benoemde kandidaat-CEO van de VRT heeft gevoerd. Met beslist beleid bedoel ik het besparingsplan en dergelijke meer. Het is belangrijk te weten of ze bereid is dat besparingsplan zeer consequent uit te voeren. Het is immers essentieel dat alles wat CEO ad interim Van Roe op de rails heeft gezet, voort wordt uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, geachte leden, om te beginnen wil ik zeggen dat ik opgelucht ben – en dat al 2 maanden lang – over het feit dat er eindelijk een kandidaat is gevonden om de openbare omroep te leiden. Ik heb het in deze vergadering en erbuiten al vaak herhaald: gezien de toestand waarin de VRT zich bevond, was er absoluut leiding nodig. Ik heb nooit getwijfeld aan de capaciteiten van de heer Van Roe, die ik trouwens via deze weg wil bedanken voor de enorme inspanningen die hij de voorbije maanden heeft geleverd.

Minister, mevrouw De Preter is me nog vrij onbekend. Ik twijfel er niet aan dat we de komende weken en maanden zullen mogen ontdekken wat ze in haar mars heeft. Nu er een nieuwe CEO aan het roer van de VRT staat, moeten we natuurlijk resoluut naar de toekomst kijken en moeten we het debat over de rol en de toekomst van de openbare omroep toch wel volop voeren. Sta me echter toe nog een laatste keer terug te blikken.

De zoektocht die heeft geleid tot de aanstelling van mevrouw De Preter, is op zijn zachtst gezegd niet van een leien dakje gelopen. Hij werd gekenmerkt door onduidelijkheid en weinig transparantie. Dat laatste zeg ik speciaal ten behoeve van de heer Decaluwe. Dat is het verwijt dat de VRT vaak te horen krijgt in het debat hier in dit parlement. Dat ik hier in oktober nog een laatste keer moet terugblikken, volgt trouwens ook uit het gegeven dat ik in juli nogal verrast was, toen het parlement in reces was gegaan en ik iets voor 4 uur via de radio plots vernam dat er een dringende persconferentie werd belegd om de CEO aan te kondigen. Zoals u weet, heb ik toen meteen gevraagd dat de commissie Media bijeen zou worden geroepen, maar een meerderheid van de commissieleden heeft me niet gevolgd. *(Opmerkingen van de heer Wim Wienen)*

Ja, ik weet dat u me hebt gesteund, mijnheer Wienen, maar het heeft me zeer ontgoocheld dat een aantal andere commissieleden me niet zijn gevolgd. Ik veronderstel dat ze zich op een zomerse bestemming bevonden. Ik heb daar natuurlijk alle begrip voor. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mijnheer Decaluwe, dat was mijn probleem: ik vond geen vijf parlementsleden. Ik heb hier maandenlang van alle partijen gehoord dat deze opdracht en deze zoektocht toch zo belangrijk waren, maar op het ogenblik dat de regering dan op een drafje en als een dief in de nacht een CEO aanduidt, dan is dat blijkbaar voor velen niet meer zo belangrijk.

Maar goed, na het ontslag van de heer Wauters heeft de Vlaamse Regering op vrijdag 18 december een beslissing genomen over de procedure en de gepaste functiebeschrijving. De bedoeling was dat Jobpunt Vlaanderen de Vlaamse Regering zou ondersteunen bij de wervings- en selectieprocedure, en daarvoor zou samenwerken met een gespecialiseerd bureau. De opdracht was driedelig: actief naar kandidaten zoeken, de vacature bekendmaken en de geschiktheid van de kandidaten beoordelen. De selectieprocedure werd begeleid door twee gespecialiseerde kantoren. Als ik het goed begrijp, heeft Jobpunt Vlaanderen een contract afgesloten met de Accord Group voor het uitvoeren van de zoekopdracht en de eerste verkennende gesprekken. Er werd ook een contract getekend met Hudson, om de functie- en competentiegerichte testen af te nemen van de gevonden en de spontaan aangemelde kandidaten. Vervolgens zou er een shortlist worden voorgesteld aan de Vlaamse Regering, die dan een gesprek zou hebben met de overblijvende kandidaten, op basis waarvan dan een uiteindelijke beslissing zou worden genomen.

Dat was de procedure die men zich had voorgenomen. De Vlaamse Regering trok daarvoor ongeveer 6 maanden uit. Minister, er was dus een halfjaar om kandidaten te zoeken, te screenen en te testen, en één ervan aan te stellen. Toen die termijn van 6 maanden net voor het reces voltooid verleden tijd bleek, was er nog altijd geen nieuwe CEO aangesteld. Mijnheer Wienen, op dat ogenblik leek het inderdaad niet dat dit snel zou gebeuren. U hebt dat aangegeven toen u tijdens de plenaire zitting van 23 juni een vraag hebt gesteld over de stand van zaken. De door de Vlaamse Regering vooropgestelde procedure was afgerond. Er moest enkel nog worden beslist, hoewel het vreemd was dat van een veertigtal kandidaten – pas op, minister, dat is allemaal van horen zeggen – slechts één persoon naar voren werd geschoven. Zo heeft de heer Decaluwe, toch een eminent lid van de grootste meerderheidspartij in dit parlement, het althans aangegeven.

Minister, in uw antwoord beperkte u zich tot verklaren dat u ermee bezig was. Het was vooral een oproep om daar niet te veel heisa over te maken. Daaruit konden wij op de eerste plaats concluderen dat de aanstelling vooral een politiek probleem bleek te zijn en dat de leden van de Vlaamse Regering het duidelijk onderling helemaal niet eens waren over de geschikte kandidaat. Dat bleek ook uit het antwoord dat u tijdens de zomermaanden hebt gegeven. Er zou een gebrek zijn aan een “werkelijk doorleefd media-inzicht”. Dan was er de ministerraad van 9 juli, toevallig de dag na het ingaan van het parlementair reces.

Minister, u moet het me niet kwalijk nemen, maar ik blijf het daar moeilijk mee hebben. Als parlementsleden hebben we daar meer dan een half jaar vragen over gesteld en er geen antwoord op gekregen. We dachten dat het parlementair reces was begonnen. Ik was gelukkig nog niet in reces, maar ik heb dan ook een dubbelmandaat, dat me door de wetgever wordt opgelegd. Ik kan daar ook niets aan doen. De Senaat moest nog volledig worden samengesteld, dus ik was nog wel actief.

Minister, u verklaarde dat Searchbureau Hudson tijdens de zomer zijn zoektocht moest hernieuwen of voortzetten en dat u tegen september een definitieve keuze wilde maken. Maar dan kwam plots het nieuws: op 23 juli kwam mevrouw De Preter op de proppen als de geschikte kandidaat voor de functie, welgeteld 2 weken na de verlenging of vernieuwing van de opdracht. Waar er bij de ene overgebleven kandidaat een gebrek was aan “werkelijk doorleefd media-inzicht”, valt het mij op dat u plots uw eigen eisen hebt verzacht, want opeens was een “behoorlijke kennis van het medialandschap” voldoende. Ik denk dan ook dat dit op maat werd veranderd.

Minister, collega's, ik ben absoluut niet van slechte wil, maar we kunnen toch zeggen dat dit opmerkelijk is. De hele procedure van 6 maanden werd overboord gegooid, en dan vindt men

plots op 2 weken tijd wel iemand. Ik wil het niet hebben over de kandidaat zelf, maar wel over de procedure en hoe die verlopen is. Kwam de Accord Group opnieuw met de kandidatenlijst op de proppen? Heeft dit bureau verkennende gesprekken gevoerd met nieuwe kandidaten? Heeft dat andere bureau dan wel die competentie- en functiegerichte testen afgenomen? Is er een nieuwe shortlist aan de Vlaamse Regering bezorgd? Minister, ik kan mij niet voorstellen dat de nieuwe CEO die hele procedure in 2 weken tijd heeft doorlopen.

Minister, kunt u een duidelijke en transparante toelichting geven bij de procedure die geleid heeft tot de aanstelling van de nieuwe CEO? Welk bureau moest de searchopdracht tijdens de zomermaanden voortzetten? Wat betekent dit concreet? Wanneer hebt u afgerond? Wanneer hebt u de nieuwe selectieprocedure gestart? In welk tijdsplan is dat verlopen? Op basis van welke nieuwe kandidatenlijst hebben de Vlaamse Regering en uzelf zich gebaseerd bij de benoeming? Wanneer werd die lijst aan de Vlaamse Regering voorgelegd? Hoeveel kandidaten waren er op dat ogenblik?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, de vragen waarop we de antwoorden willen krijgen, zijn al door de collega's gesteld. Ik wil altijd eerst luisteren naar wat de minister zegt en daarop dan zo dadelijk nog wat dieper ingaan.

Er moet mij toch iets van het hart, en ik richt mij tot mijn collega van Open Vld. Vlaams Belang en Open Vld hadden, volgens het reglement, genoeg leden om deze commissie samen te roepen. Daarom vind ik het goedkoop om op ons te schieten. Wij moeten ons niet laten commanderen door Open Vld om welke reden dan ook. Kritiek geven op collega's, tot daar aan toe. Maar men moet niet minachtend doen, terwijl wij allemaal het dossier hebben opgevolgd en de minister onder vuur hebben genomen, zowel in de plenaire vergadering als in de commissievergaderingen. Nu zeggen dat we op een strand lagen ... – en zelfs al lag ik op een strand, dan zijn dat niet de zaken van Open Vld.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer Verstrepen, u was waarschijnlijk stemmen gaan ronselen in Benidorm. *(Opmerkingen van de heer Jurgen Verstrepen)*

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik vind het opmerkelijk dat de heer Verstrepen deze uiteenzetting doet, te meer omdat men bij de diensten van het Vlaams Parlement duidelijk wist dat zowel de drie commissieleden van het Vlaams Belang als de twee commissieleden van Open Vld erop aandrongen deze commissie bij elkaar te roepen. Als in het reglement zou staan dat men er maar vijf nodig heeft, stel ik vast dat de diensten van het parlement het reglement niet zouden gevolgd hebben. Dat zou mij verbazen. Het gaat volgens mij eerder over een niet zo grondige kennis van het reglement door de heer Verstrepen dan over de niet-kennis van het reglement door de diensten van het Vlaams Parlement.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik kan er ook niet aan doen: ik zat in mijn auto toen ik dat op de radio hoorde. Ik heb toen vrij snel gevraagd om de commissie Media bij elkaar te roepen. Voorzitter, ik denk dat mijn vraag al bij de commissiediensten was aangekomen nog voor u er iets van had gehoord.

De voorzitter: De chronologie was een beetje anders, zoals ik u meteen heb gemeld: ik heb eerst uw vraag gehoord op de radio en ik heb 6 uur later uw vraag gekregen.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, u hebt gelijk. Ik heb gereageerd zoals de Vlaamse Regering handelt: ik hoor op de radio dat er een nieuwe CEO wordt aangesteld en ik vraag als parlements lid om de commissie Media bij elkaar te roepen. De snelste manier om dat te doen was via de radio. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mijnheer Decaluwe, ik heb het gehoord op de radio, ik heb het gezegd op de radio, en voordat ik die verklaring gaf op de radio was de opdracht al vertrokken naar mijn fractiesecretariaat om te vragen dat de commissie Media zou worden samengeroepen. Ik heb niet afgesproken met de heer Wienen, maar ik heb wel vastgesteld dat hij dat ook deed. Het is met andere woorden aan de andere commissieleden om ja of neen te zeggen.

Mijnheer Verstrepen, u wou niet samenkomen. U zit hier maanden aan een stuk kabaal te maken over de aanstelling van de CEO, maar als u moet komen, kan niemand van uw partij iemand afvaardigen omdat het reces is. Ik doe alleen maar die vaststelling.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Dat is naast de kwestie discussiëren. Ik begrijp dat u pissed bent omdat u uw mediamoment niet hebt gehaald in de nieuwsarme periode van de vakantie. En ik begrijp dat u ruzie wilt maken, dat hebt u de afgelopen weken met uw partij al genoeg bewezen. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

In de rechtlijnigheid van de politiek raad ik u aan het antwoord van de minister af te wachten. U hebt uw moment de gloire. Het heeft geen zin om in deze commissie wild om u heen te schoppen naar andere collega's. Wij doen dat niet, wij hebben het recht om ons te verdedigen. Ik moet mij niet verantwoorden ten opzichte van Open Vld, die enkel een mediamoment wilde. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het is altijd vermakelijk om de oppositie vechtend over het tapijt te zien rollen. Het mocht nog even doorgaan.

We zijn het er met zijn allen over eens dat de aanstelling van de nieuwe CEO opeens heel snel is gegaan. Wij hebben er begrip voor dat u, minister, tijdens de procedure niet het achterste van uw tong hebt getoond en niet ten gronde hebt geantwoord. Nu lijkt het wel het moment om ons te informeren.

Wij hebben als N-VA steeds gevraagd dat de selectie zou gebeuren op een onafhankelijke manier en dat ten minste iemand met media-ervaring zou worden aangeduid. Wat dat laatste betreft, zijn wij, in tegenstelling tot de heer Tommelein, gerustgesteld.

We zijn ook blij dat de nieuwe CEO nu is aangetreden, zodat ze zich nog volop kan engageren in het lopende besparingsplan. Zo zal ze ook klaar zijn voor de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst. Wat dat betreft, zien wij weinig grote problemen. Zoals de heer Verstrepen wil ik nu graag uw antwoord afwachten, minister.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Ik ben geen frequent bezoeker van de commissie Media. Het heeft iets speciaals dat de commissie Media via de media zijn discussies voert. Dat is amusant.

Het debat hierover is al herhaaldelijk gevoerd, in de commissie en in de plenaire vergadering. Het verbaast mij, ook in de vragen vandaag, dat er transparantie wordt gevraagd over procedures tijdens procedures. Er is een voortdurende vraag om overheidsselecties zoveel mogelijk extern te maken, te objectiveren en rekening te houden met de geslotenheid van de procedure. Er zit in de vraag zelfs een verwijzing naar een debat in de plenaire vergadering, terwijl de procedure lopende was. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Ze was lopende. Daar werd ingegaan op die procedure. Dat vind ik een vreemd feit.

Een gemiddelde werving voor selecties bij de overheid duurt gemakkelijk 3 maanden. De eigenlijke procedure hier in de eerste fase duurde 5 maanden. Dat lijkt me voor het hoofd van een overheidsinstelling dan niet zo lang. Mijnheer Tommelein, u weet dat ook, want een collega van u heeft daarover een vraag gesteld en heeft dat antwoord gekregen. Ik zal u de

naam van uw collega geven. U zit te schudden. Het is geen abnormaal lange procedure voor een functie in eerste lijn voor een overheidsinstelling.

Nu de collega's die de vragen stellen ook hun tevredenheid uitdrukken over de selectie, is het goed dat er op een paar van die vragen een antwoord wordt gegeven. Een cruciale vraag is: hoe komt men in die eindfase tot een beslissing? Ik denk dat dat vandaag de enige echte vraag is.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Dank u wel, collega's, het is ook voor mij een blij weerzien met deze commissie. Ik sluit me aan bij de dankbetuigingen van de heer Tommelein voor de heer Van Roe. Sandra De Preter is nu 2 dagen in dienst. We willen Piet Van Roe danken omdat hij in de intermediaire periode het bedrijf als een goede huisvader heeft geleid, zowel door de verandering van de raad van bestuur als door het hele besparingsplan. Het past dat we hem daar publiek voor danken.

We hebben de zoektocht naar een CEO opgestart. Ik maak twee voorafgaande bemerkingen. Ten eerste behoort die zoektocht, of u het nu graag hebt of niet, tot de verantwoordelijkheden van de Vlaamse Regering. Wij zijn de enige aandeelhouder van de VRT. Het is de Vlaamse Regering die als taak heeft om de procedure te leiden om op zoek te gaan naar een CEO. Ik kan er begrip voor opbrengen dat het vervelend is voor de commissie om in die lange procedureperiode niet op de eerste lijn te zitten voor informatie. Ik heb naar best vermogen elke keer op jullie tussentijdse vragen geantwoord, maar ik kon in de loop van de procedure weinig informatie geven. Nu is de procedure afgerond en ga ik proberen op al jullie vragen te antwoorden.

Daarom ook heb ik soms in de loop van de procedure wat geprikkeld gereageerd op jullie vragen. Daarvoor wil ik me verontschuldigen. Langs de ene kant is er de vraag van de commissie naar zoveel mogelijk informatie, in het belang van de commissie. Langs de andere kant is er het belang van mij als betrokken minister en van de Vlaamse Regering om ervoor te zorgen dat die procedure zo correct en goed mogelijk verloopt. Dan is het niet zo evident om daarover veel publiek te maken. Ik hoop het vandaag allemaal goed te maken.

Ik geef een tweede voorafgaande bemerking. We moeten ons ervan bewust zijn dat het zoeken van een CEO voor de VRT geen gemakkelijke opdracht is. De VRT is een zeer belangrijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA) met een grote verantwoordelijkheid, een groot budget, een groot personeelsbestand, een belangrijke impact op ons Vlaamse leven en een hoge zichtbaarheid. Het zoeken van iemand die geschikt is voor die job, is niet zo gemakkelijk. We hebben geprobeerd om er zo goed mogelijk mee om te gaan. Dat verklaart dat het een bepaalde periode in beslag genomen heeft.

Hoe zijn we gestart? Ik wil benadrukken dat we voor deze zoektocht een trendbreuk hebben gemaakt met de vorige. De vorige zoektochten waren vooral een search, een gesloten procedure, waarbij een headhuntersbureau de opdracht kreeg om in stilte te zoeken naar een geschikte kandidaat. Nu hebben we er tegelijk een publieke procedure aan gekoppeld.

Op 18 december hebben we die procedure voor rekrutering en selectie voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Toen hebben we gezegd dat we twee dingen tegelijk en parallel zouden doen. Ten eerste was er de publieke zoektocht, waarbij een vacature werd gelanceerd waar iedereen zich kandidaat voor kon stellen. Het was een open oproep. Tegelijkertijd liep er een searchopdracht, waarbij we aan het headhuntersbureau Accord Group hebben gevraagd om op zoek te gaan naar mensen die zich misschien niet spontaan kandidaat stellen, maar wel in de sector werkzaam zijn en eventueel over het juiste profiel beschikken.

Op 23 januari is de vacature gepubliceerd. 44 mensen hebben zich spontaan aangemeld. Tegelijkertijd is Accord Group op zoek gegaan naar mensen. Uiteindelijk zijn 44 mensen verder in de selectieprocedure meegenomen. Op basis van hun cv en de eerste analyse zijn 21

van hen naar de volgende ronde gegaan. Van die 21 werden uiteindelijk 7 kandidaten gestuurd naar de laatste ronde voor het naar de Vlaamse Regering ging. In die ronde werden een heel diepteassessment en dergelijke uitgevoerd, door het bureau Hudson. Zo hebben de twee bureaus elkaar aangevuld. Accord Group was duidelijk van begin tot einde verantwoordelijk voor de search. Hudson deed het luikje assessment.

Uiteindelijk, zoals jullie weten, werd uit die fase van de procedure één kandidaat geselecteerd die op interview is geweest bij de Vlaamse Regering. Daarbij was ook de voorzitter van de raad van bestuur aanwezig. Toen heeft de Vlaamse Regering een overweging en een deliberatie gedaan. Wij hebben beslist om die kandidaat niet te selecteren. In de motivatie hebben we geschreven dat het gaat over een kandidaat met de juiste managementkwaliteiten om een bedrijf van die omvang en met die complexiteit te leiden, maar dat de regering oordeelde dat er voor deze functie bij voorkeur gezocht werd naar een kandidaat met een werkelijk doorleefd media-inzicht.

Dus werd de publieke procedure afgesloten. Tegelijk heeft de Vlaamse Regering gevraagd aan Accord om de procedure van search verder te zetten. Die procedure van search is nooit afgesloten. Accord Group was daarvoor verantwoordelijk geweest en heeft dat voortgezet.

Het lijkt inderdaad vreemd dat er na 2 weken opeens een nieuwe kandidaat op de proppen kwam. Ik kan begrijpen dat sommige leden van de commissie daar vragen over hebben. Ik kan het wel verklaren. Sandra De Preter was eigenlijk al eerder in de procedure aanwezig. Zij had zich in het begin aangemeld, maar had in de loop van de procedure te kennen gegeven dat ze geen kandidaat meer was. Ik kan u daar enkel over vertellen wat ze er zelf over zegt. We hebben haar in het laatste interview bij de Vlaamse Regering gevraagd naar haar motivatie om te stoppen en waarom ze toch is ingegaan op de herhaalde vragen van de headhunters om zich opnieuw kandidaat te stellen. Ze heeft gezegd dat ze op een bepaald moment vreesde voor de discretie en dat ze haar positie in haar vorige bedrijf niet in het gedrang wou brengen. De headhunter was overtuigd van haar potentieel en haar profiel en heeft aangedrongen. Zo is ze uiteindelijk opnieuw in de ring getreden.

Nadat de procedure met de publieke kandidaat was afgesloten, is er verder gewerkt met Sandra De Preter. Op een bepaald moment is dat in een versnelling gekomen. Zij heeft heel duidelijk en volmondig aangegeven dat ze tot het einde wilde doorgaan. De Vlaamse Regering heeft een interview gehouden met haar, samen met de voorzitter van de raad van bestuur. Toen we allemaal overtuigd waren dat het zou klikken, hebben we snel die beslissing genomen, ook rekening houdend met het feit dat zij een verantwoordelijke functie had in een ander bedrijf. Als je die beslissing neemt, moet het dan snel gaan. Daardoor is het allemaal in een stroomversnelling gekomen. Op 24 juli hebben wij met de Vlaamse Regering kunnen beslissen dat we aan de algemene vergadering zouden voorstellen om Sandra De Preter voor te dragen als CEO.

Accord Group is dus van begin tot einde verantwoordelijk geweest voor het luikje search. Wat betreft de kostprijs van de procedures, kan ik u zeggen dat Jobpunt Vlaanderen is ingeschakeld. Die mensen werken met kaderovereenkomsten. Om de 5 jaar doen zij een oproep. Ze hadden zowel Accord Group als Hudson onder contract. Met Accord Group is, zoals gebruikelijk, afgesproken dat zij voor een bepaald vast bedrag op zoek moesten gaan tot we een geschikte kandidaat gevonden hadden. Dat bedrag is in de overeenkomst vastgelegd op maximaal 25 percent van de jaarwedde. In dit dossier is het afgetopt op 75.000 euro bruto. Accord Group moest blijven werken tot we een geschikte kandidaat hadden. Het is dus niet zo dat er een tweede of derde factuur kon komen. Voor elke kandidaat die voor assessment naar Hudson werd gestuurd, werd door Hudson 1600 euro aangerekend.

Bij het interview met de Vlaamse Regering en de voorzitter van de raad van bestuur was het onze taak om af te toetsen of mevrouw De Preter effectief de missie en de kernwaarden van de VRT deelde, of ze er een doorleefd gevoel mee had, of ze zich akkoord kon verklaren met het besliste beleid. Dat hebben we allemaal kunnen vaststellen tijdens dat interview. Daar zie

ik geen enkel probleem. Ik ben ervan overtuigd dat Sandra De Preter het meerjarenplan dat door de VRT is goedgekeurd correct en consequent zal uitvoeren en dat ze daartoe meer dan gewapend is. Ik denk dat ze de juiste managementkwaliteiten heeft. Ze heeft zeker en vast voldoende kennis van het medialandschap en ook voldoende affiniteit met de openbare omroep. Dat is ook gebleken in het interview.

Dan is er nog het aspect dat zij een vrouw is. Eigenlijk had dat wel een criterium moeten zijn, want uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat bedrijven die geleid worden door een vrouw betere resultaten halen. We hadden dat moeten gebruiken als criterium, maar dat hebben we uiteraard niet gedaan. Toch ben ik heel blij, zoals ik op de persconferentie heb gezegd, dat we opnieuw een vrouw hebben aan het hoofd van een groot bedrijf van de overheid. De overheid heeft hierin ook een voorbeeldfunctie te vervullen. Het was niet de doelstelling, maar het is mooi meegenomen.

De heer Wim Wienen: Dank u wel, minister, voor het antwoord. De heer Crombez heeft het er moeilijk mee dat hier vragen worden gesteld tijdens procedures. Los van het feit dat deze commissie een nogal eigengereide manier van werken heeft – maar dat heeft ook te maken met sommige collega's van de meerderheid die lid zijn van deze commissie, zoals de voorzitter al heeft mogen ondervinden – zijn er eigenlijk weinig vragen of geen enkele vraag geweest tijdens de procedure.

Toen de heer Tommelein, de heer Verstrepen en ik op de tribune stonden in de plenaire zitting, was de procedure afgehandeld, mijnheer Crombez. De procedure bestond erin dat de headhuntersbedrijven, Accord Group, Hudson en dergelijke, een voorstel zouden doen aan de Vlaamse Regering, om daaruit een CEO te selecteren en een beslissing te nemen. In dit geval werd door de searchbureaus één kandidaat voorgedragen. Desalniettemin was het enkel de Vlaamse Regering die nog moest beslissen. Meer was er niet te doen. Eigenlijk was de procedure dus afgerond. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

U moet de beslissing van de Vlaamse Regering over die procedure lezen. De procedure was: de bureaus doen een voorstel aan de Vlaamse Regering en daar eindigt het. Enkel de Vlaamse Regering moest nog beslissen en niet meer dan dat.

Uit uw schriftelijke en mondelinge antwoord, minister, leid ik toch af dat, als ik deze procedure tot aanstelling van een CEO moet vergelijken met een atletiekwedstrijd als een 400 meter horden, er heel wat horden tegen de grond liggen. Bijna al vallend komt de Vlaamse Regering in dit dossier over de meet. Er blijven onduidelijkheden in het dossier. In de beslissing van de Vlaamse Regering en in uw antwoord lees ik dat de procedure wordt afgesloten zonder resultaat. Maar in uw antwoord hoor ik – tenzij ik u verkeerd begrepen heb, wat ook mogelijk is – dat die headhuntersbureaus voor hetzelfde bedrag verdergaan, dat het niet meer is dan een reactivering en dat er geen echt nieuwe procedure werd opgestart. Ik vind het eigenaardig hoe een en ander in zijn werk gaat.

Nu horen we ook dat mevrouw De Preter uit schrik voor de discretie halverwege heeft gezegd dat ze niet meer meedeeld. Ik hoop dat dat geen factor is in de gedrevenheid die mevrouw De Preter heeft om de VRT te leiden. In de moeilijke situatie waarin de VRT zit, is een zeer sterke leiding van een zeer sterke CEO nodig.

Minister, ik denk toch dat er een probleem is met de procedure zoals die nu wordt gevolgd. We hebben hier gedebatteerd over het ontslag van de heer Wauters en over de CEO ad interim Piet Van Roe. Ik wil hem trouwens ook bedanken. U hebt toen gezegd dat u ging voor een snelle en transparante procedure voor de aanstelling van een nieuwe CEO. Minister, ik kan enkel vaststellen dat ze noch snel, noch transparant is verlopen.

Met die snelheid of traagheid zou ik nog enigszins kunnen leven, omdat de VRT een van de belangrijkste bedrijven is waarvan de Vlaamse overheid aandeelhouder is. Het is dan ook belangrijk dat er een goede CEO wordt aangesteld. Als dat wat trager gaat, tot daaraan toe.

Door de weinig transparante manier van werken is er heel veel gespind en zijn er heel veel geruchten de wereld in gestuurd.

Ik zou willen suggereren dat de commissie Media van dit parlement betrokken wordt in deze procedure, al was het maar door een soort voortgangsrapportage, al dan niet achter gesloten deuren. De namen van de kandidaten hoeven daar niet bij te worden geplaatst. Wie weet zitten er in deze commissie intelligente mensen – misschien niet ik, maar wel andere collega's – die advies en goede tips kunnen geven aan de Vlaamse Regering. Ik zal mijn tips voor de procedure in een met redenen omklede motie gieten.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, geachte leden, ik wil me al op voorhand verontschuldigen ten aanzien van collega's die vinden dat ik mijn werk doe. Ik heb het er echt moeilijk mee dat ik, als ik mijn werk als parlementslid doe, uitgerekend van een bepaald collega-lid in deze commissie het verwijt krijg dat ik mediamomenten zoek. Had de heer Vandaele me dat verweten, dan zou ik dat hebben aanvaard. Hij is niet iemand die staat te springen om de media te halen, maar voor de heer Verstrepen lijkt bescheidenheid me op zijn plaats. Mijnheer Verstrepen, u behoort ook tot de oppositie, maar ik ben alert geweest en heb gezien dat er iets aan het gebeuren was waarop ik als oppositielid moet reageren. Ik vind dat heel triest. It's the duty of the opposition to oppose.

Minister, ik moet eerlijk zeggen dat ik tevreden ben met uw antwoord. Ik wist natuurlijk niet dat het ging over de reactivering van een kandidaat. Ik vraag me trouwens af waarom u dat niet hebt vermeld in de schriftelijke uitleg die u ons deze zomer op vraag van de commissievoorzitter hebt gegeven. Daarin stond niets te lezen over het reactiveren van een kandidaat. Nu u dat stelt, 3 maanden na de feiten, kan ik dat begrijpen. Hoewel, ik dacht dat een kandidatuur onomkeerbaar was. In sommige gevallen is dat zo en is er geen sprake van op een beslissing terug te komen. Hier was dat niet het geval. Ik stel alleen vast dat sommige mensen gerustgesteld zijn met betrekking tot heel de procedure, maar als de procedure in een ander geval niet in hun voordeel uitdraait, dan is ze onomkeerbaar en kan er niets meer aan worden gewijzigd.

Voorzitter, u hebt me horen zeggen dat ik de commissie bijeen wou roepen, al was dat via de radio. Meteen daarop heb ik dat meegedeeld aan het commissiesecretariaat. Blijkbaar heeft het Vlaams Belang zich daarbij aangesloten. Dan zijn er volgens mij vijf leden die vragen dat de commissie zou bijeenkomen. Het is goed om te weten: u wilt in de toekomst formeel een handtekening van vijf leden die een commissie willen bijeenroepen.

De voorzitter: Ik heb niets te willen.

De heer Bart Tommelein: Het reglement heeft het over vijf leden.

De voorzitter: Neen, ik heb geen vraag gekregen van vijf leden om de commissie bijeen te roepen. Het spijt me zeer.

De heer Bart Tommelein: Maar u hebt zeker van mij een vraag gekregen. Dat is een vraag van twee leden. Mijn fractie heeft gevraagd de commissie bijeen te roepen. De Vlaams Belangfractie heeft zich daarbij aangesloten.

De voorzitter: Ik kan u alleen dat zeggen. Bovendien hebt u die vraag ook gesteld aan de voorzitter van het parlement, die waarschijnlijk nog beter geplaatst is dan ik om daarover te oordelen. Hij heeft evenmin een vraag gekregen van vijf leden: zo eenvoudig is het. Stel dat we die vraag zouden hebben ontvangen en dat we daar niet op waren ingegaan, dan had u dat meteen kunnen verhalen, wat al evenmin is gebeurd. Er is dus geen aanleiding geweest.

De heer Bart Tommelein: Ik moet eerlijk toegeven: ik heb een rekenfout gemaakt. Ik dacht dat de fractie van het Vlaams Belang ook twee leden telde, net als de mijne. Ik dacht dat we nog een vijfde lid nodig hadden. Ze telt er echter drie. Ik stel vast dat twee fracties, die samen vijf effectieve leden tellen, dat hebben gevraagd, maar goed, we weten nu in het vervolg dat we het reglement echt moeten toepassen. Goed, we zullen daar niet meer over discussiëren.

We hebben nagelaten met vijf leden een gehandtekende brief te schrijven om te vragen dat de commissie zou vergaderen.

Mijnheer Crombez, ik ben het absoluut niet met u eens. Op 18 december heeft de Vlaamse Regering beslist een procedure in te stellen. Ik heb dat document bij me. Uw minister heeft herhaaldelijk gezegd dat de procedure 6 maanden moest duren. Als ik goed kan tellen, is het op 18 juni 6 maanden later. In de plenaire vergadering van 23 juni, 5 dagen na het verstrijken van die meermaals aangekondigde termijn, hebben we vragen gesteld. In diezelfde plenaire vergadering heeft het eminente lid van de meerderheid, de heer Decaluwe, gesteld dat het beter zou zijn de procedure stop te zetten. Een paar dagen later zien we dan dat de Vlaamse Regering haar goedkeuring hecht aan het stopzetten van de procedure en dat er een nieuwe opdracht wordt gegeven. Dat alles staat op papier.

U doet nu alsof die procedure niet is stopgezet. Die is stopgezet door uw eigen Vlaamse Regering. Dat is de realiteit. Maar goed, ik wil daar niet over zeuren. Ik stel alleen vast dat heel veel problemen hadden kunnen worden vermeden. Men had meteen moeten zeggen dat het ging over de reactivering van een kandidatuur. Dan was dat zo. Ik stel alleen vast dat de Vlaamse Regering 6 maanden heeft zitten sukkelen, dat er sprake was van procedures die niet zijn nageleefd, dat men dan de procedures heeft veranderd, dat men procedures heeft stopgezet en opnieuw opgestart, en dat men na 2 weken, middenin het parlementair reces, plots het witte konijn heeft gevonden. Ik kan dat alleen maar vaststellen.

Het heeft 2,5 maand geduurd voor we daar de eerste vraag over konden stellen. De regering heeft het zich op dit vlak alleen maar moeilijk gemaakt. U mag het me echt niet kwalijk nemen: ik ben máár een lid van de oppositie. Ik stel vragen. Ik doe mijn werk.

Ik neem er akte van dat N-VA gerustgesteld is over deze procedure. De fractieleider van de sp.a, die hier voor het eerst komt, doet er alles aan om de politieke onenigheid ter zake binnen de meerderheid te verdoezelen. Mijnheer Crombez, dat is uw goed recht, maar het is mijn taak om erop te wijzen dat u dat probeert te verdoezelen en dat u niet weet dat uw eigen Vlaamse Regering de procedure heeft stopgezet.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, om te beginnen ben ik ook blij dat mijn collega's van Open Vld en Vlaams Belang een voortschrijdend inzicht hebben in het reglement en de werking van deze commissie, zoals u nu hebt gemerkt. Ik verwacht van de heer Wienen dus een verontschuldiging omdat hij het reglement niet kende. Dat mag straks, aan de toog.

Minister, ik krijg de indruk dat deze procedure vrij onduidelijk, chaotisch en soms zelfs amateuristisch is verlopen. Daar kunnen we niet omheen: dat is ook de perceptie. Ik ken die procedures bij de openbare omroep. Ik heb daar ooit deel van uitgemaakt. Vóór mijn politieke carrière heb ik die procedure ook doorlopen. Als de reden die mevrouw De Preter naar voren brengt, de echte reden is, kan ik dat wel enigszins volgen. Ik heb hetzelfde meegemaakt met discretie. Op een bepaald ogenblik heeft men tijdens de selectie mijn naam ook opzettelijk gelekt, waardoor ik een onmogelijke kandidaat werd. Die trucs kennen we dus. Dat is toch ook blijven hangen in deze procedure. Er zijn daarbij ook een aantal namen gelekt. Op een bepaald ogenblik was er sprake van iemand waarbij de vraag rees welke profiel die eigenlijk had om de VRT te leiden.

Het is inderdaad vreemd – en ik heb het dan over de perceptie – dat men versneld een kandidaat opvist die eerder had afgehaakt. Iemand als Piet Van Roe werd binnen de 24 uur gevonden. Vroeger moest Piet Van Roe worden geselecteerd. Toen al kenden we zijn politieke kleur. Die kennen we nog altijd. Ik heb wat rondgebeld: wat mevrouw De Preter betreft, is dat onduidelijk. Als ze een politieke kleur heeft, zal dat nog wel uitkomen. U weet dat ik u dan het leven zuur zal maken. Dat is mijn karakter. *(Gelach)*

Minister, ik vind dat daar voorzichtig mee moet worden omgesprongen. Mijn pleidooi is steeds hetzelfde. Ik vind dat we, als het gaat over een CEO van een openbare omroep, de zaak moeten depolitiseren. De zweem die hier nu over hangt, is niet noodzakelijk aan u te wijten – dat hoort u me niet zeggen – maar eigenlijk toch wel voor een groot deel aan de demarches van de voorzitter van uw partij toen het ging over het ontslag van de heer Wauters en al die politisering ter zake. Dat is het gesternte. Daarom hebben we dit nauwgezet gevolgd dan anders. Dit duurde te lang. Misschien moet u hier lessen uit trekken met betrekking tot de selectieprocedure voor een mediabedrijf. Het ging hier immers over een niet onbelangrijk mediabedrijf. Dat moet toch eens opnieuw worden bekeken.

Ik heb uw antwoord gehoord. Ik zal daar weinig over zeggen. Ik doe geen voorafname wat de kandidaat betreft. We zullen de volgende weken al wel merken welk vlees we in de kuip hebben en of ze een goede CEO zal zijn. Iedereen heeft het voordeel van de twijfel.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik heb toch nog een kleine opmerking. Ik vind uw antwoord toch niet helemaal waterdicht. U bent voor de dag gekomen met één kandidaat die werd voorgedragen om de VRT te leiden. Daar zijn dan reacties op gekomen in de media. U hebt de procedure gestaakt en bent overgegaan tot een totaal nieuwe procedure, waarbij u iemand hebt opgevist die in het begin van de procedure aanwezig was. Mocht ik hebben deelgenomen aan die selectie en ik stond op de tweede of derde plaats, dan zou ik dat aangrijpen om die beslissing aan te vechten. Hebt u één iemand naar voren geschoven of werden er drie mensen naar voren geschoven, in een bepaalde volgorde? Die procedure lijkt me toch vatbaar voor interpretatie.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: De suggestie om lopende procedures in het parlement te brengen – want dat is toch wel een belangrijk element van de discussie hier – is geen goede suggestie. Er is al heel veel werk gemaakt van het objectiveren en externaliseren van procedures van belangrijke aanwervingen. Zeker als het gaat over een commissie waarvan de leden met elkaar communiceren via de radio – achter gesloten deuren mag men dan nog zeggen wat men wil – is het nooit goed om lopende procedures te internaliseren in het parlement. Ik vind dat toch wel een belangrijke discussie.

Mijnheer Tommelein, we kunnen lang discussiëren over het afsluiten van de procedure zelf. Ik ben blij dat u me ten eerste welkom heet in deze commissie. Het is hier inderdaad aangenaam. Als op 18 december wordt beslist om een procedure op te starten, dan is de procedure niet opgestart op 18 december. Ik denk dat u dat weet.

Men kan veel zeggen over de heer Decaluwe, maar hij kent die procedures. Als hij 5 dagen na 18 juni vraagt de procedure stop te zetten, dan loopt ze nog. We kunnen er nog veel over discussiëren, maar ik stel alleen vast dat ook de oppositie in haar interpellatietekst vermeldt dat de procedure nog liep. Ik herhaal dus dat ten overstaan van de buitenwereld informatie gebruiken tijdens een lopende procedure zeer delicaat is. Dat is mijn enige punt. Wat de discussie over het verloop van de procedure betreft, de minister heeft daarnet een antwoord gegeven. Ze heeft ook geduid hoe de procedure is verlopen, wanneer is overgegaan naar een tweede fase enzovoort. Mijnheer Tommelein, ik herhaal dus: op 23 juni, tijdens dat bewuste plenaire debat, liep de procedure.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Yüksel, ik denk dat u dat misschien niet helemaal hebt meegekregen, maar we hebben vanaf het begin gekozen voor een tweeledige, parallelle aanpak. De eerste aanpak was de publieke. Die hebben we afgesloten. De tweede was de search, en die is altijd blijven doorlopen. Gedurende heel die search hebben de headhunters contacten gehad en gesprekken gevoerd. Het gaat over mensen die zich in eerste instantie niet

kandidaat stellen, maar dat misschien toch overwegen. Uit die gesprekken is mevrouw De Preter uiteindelijk naar voren gekomen. Op dat vlak is alles correct en logisch verlopen.

Er is een periode geweest waarin heel veel over deze procedure werd gesproken en er ook mensen met hun foto in de krant stonden die überhaupt geen kandidaat waren. Dat schrikt mensen af. Ik ben heel blij dat we na die periode uiteindelijk toch zijn geland, met mevrouw De Preter. Ik ben ervan overtuigd dat we een goede keuze hebben gemaakt. Ik heb dus ook absoluut geen intentie om tijdens deze legislatuur nog op zoek te gaan naar een andere CEO. De opmerkingen en suggesties zijn dus welkom, maar ik hoop dat ik ze niet nodig zal hebben.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijnheer Verstrepen, wat die verontschuldigingen aan u betreft, omdat ik zou hebben gezegd dat u het reglement niet kent, voor zover ik weet, hebt u gesteld dat er vijf leden nodig zijn om deze commissie bijeen te roepen. Dat was uw stelling. Ik meen dus niet dat ik u mijn verontschuldigingen moet aanbieden.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik hoop echt samen met u dat we in deze legislatuur niet op zoek moeten gaan naar een nieuwe CEO. Ik meen dat. Los van alle procedurediscussies hoop ik dat met mevrouw De Preter een goede keuze is gemaakt en dat die openbare omroep in de komende jaren daadwerkelijk goed zal worden geleid. Het zal immers nodig zijn. De uitdagingen zijn enorm. Er moet een nieuwe beheersovereenkomst worden gemaakt met de VRT, maar ik hoop dat het de komende jaren niet alleen daarover zal gaan. Ik hoop dat we in deze commissie ook over de andere evoluties in de media een ernstige discussie zullen kunnen voeren.

Ik wens mevrouw De Preter dus nogmaals veel succes toe, ook namens mijn fractie. Naar aanleiding van deze interpellatie zal ik eveneens een met redenen omklede motie indienen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Wienen en door de heer Tommelein werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over line extensions - 2345 (2009-2010)

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toepassing van de aanbevelingen van het Rekenhof inzake de line extensions van de VRT - 236 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, geachte leden, op 17 juni diende het Rekenhof het verslag 'Rekeningenboek over 2008' in bij het Vlaams Parlement. In het verslag wordt onder meer stilgestaan bij de line extensions van de VRT. Het Rekenhof stelt vast dat de omroep activiteiten niet uniform en transparant als line extensions classificeert en dat de opbrengsten ervan in het jaarverslag niet worden gepresenteerd binnen het kader van merchandising en nevenactiviteiten. Voorts is de contractuele onderbouwing in een aantal gevallen laattijdig of onvolledig en controleert de VRT de afrekeningen in de boekhouding

van de medecontractant onvoldoende. In een aantal gevallen rekent de omroep de line-extensionskosten en -opbrengsten niet volledig toe aan het juiste boekjaar. Daarbij bleek één medecontractant in de praktijk niet alle contractuele afspraken te hebben gerespecteerd.

De VRT voert een gescheiden boekhouding voor de line extensions. Het is echter niet duidelijk, aldus het Rekenhof, waarom de omroep bepaalde activiteiten niet als line extensions boekt. Het Rekenhof geeft een paar voorbeelden: bepaalde sponsoring van de intrede van Sinterklaas, fuiven van Studio Brussel en de verkoop van zitvlaaien op festivals van Studio Brussel. Geachte leden, ik vind dit zelf niet uit: het Rekenhof wijst daarop.

Een steekproef van het Rekenhof bij de opbrengstencontracten leverde de volgende vaststellingen op. In drie gevallen ondertekenden de partijen de overeenkomst laattijdig, of zelfs na afloop van het evenement. In twee gevallen was de overeenkomst niet namens de VRT ondertekend. In twee gevallen bezorgde de medecontractant de VRT zijn afrekening te laat.

Een steekproef bij de kostencontracten leverde de volgende vaststellingen op. In één geval was er geen contract afgesloten, met name voor de medewerking van de vzw Amigo aan de Flikkendag, voor een bedrag van 150.000 euro. In twee gevallen was het klassement van de contracten onvolledig. De VRT bleek niet in het bezit te zijn van een contract met het congrescentrum voor het comedyfestival. De VRT neemt niet altijd alle inkomsten uit line extensions in opbrengst, meldt het Rekenhof ons ook. Zo nam de omroep voor de Megamindym merchandising en de Megamindy-dvd's drie kwartalen in opbrengst, namelijk het laatste kwartaal van 2007 en de eerste twee kwartalen van 2008.

Aan de hand van al die vaststellingen formuleert het Rekenhof een aantal aanbevelingen. De VRT moet duidelijke criteria uitwerken voor de classificatie en de verwijzing van opbrengsten en kosten naar zijn afzonderlijke boekhouding voor line extensions. De VRT moet ook meer zorg besteden aan een sluitende en tijdige contractuele onderbouwing van de opbrengsten en kosten van line extensions. De VRT moet erover waken alle line-extensionsopbrengsten en -kosten te registreren en aan het juiste boekjaar toe te rekenen. De VRT moet erop toezien dat de partners de contractuele afspraken respecteren.

Dat is een hele boterham. Minister, we hebben het hier over het boekjaar 2008. Welke stappen hebt u gezet opdat de VRT de aanbevelingen van het Rekenhof op korte termijn zou implementeren? Zijn die verbeteringen al zichtbaar in het boekjaar 2009?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, om te beginnen wil ik verwijzen naar artikel 38 van de beheersovereenkomst. Dat zegt het volgende: "Line Extensions omvatten, onder de voorwaarden van artikel 8 van de gecoördineerde mediadecreten, de merchandising en nevenactiviteiten die rechtstreeks verband houden met of afgeleid worden van de VRT-netten, hun programma's of onderdelen daarvan en waarvan de ontwikkeling een toegevoegde waarde inhoudt voor de inhoudelijke openbareomroepopdracht. De relaties met distributeurs omtrent de inhoudelijke opdracht van de VRT zijn niet begrepen in line extensions."

Minister, volgens het Rekenhof zouden de ontbrekende ontvangsten met betrekking tot Belgacom en Ooit Gemist ook daarin zijn geboekt. Dat is al een eerste punt waarop de VRT haar eigen beheersovereenkomst schendt. Artikel 38 vervolgt: "Line Extensions kunnen een belangrijke pijler worden in de gemengde financiering van de VRT." Dat is correct. Het artikel vervolgt: "De Line Extensions moeten op een performante en transparante wijze uitgevoerd worden." Dat is er vooral gekomen op vraag van de Europese Commissie, die een gescheiden boekhouding vraagt voor deze commerciële activiteiten. De overeenkomst bevat nog een aantal elementen. Zo bestaat de mogelijkheid van een afzonderlijke dochtervennootschap.

Minister, laten we de conclusies en de opmerkingen van het Rekenhof bekijken. Ik ga de heer Vandaele niet herhalen. De bewoording van het Rekenhof is, gezien zijn gewoonte in dergelijke dossiers, vrij scherp. Ik heb al wat ervaring met rapporten van het Rekenhof. We hebben hier rapporten gehad waarin rond de hete brij werd gedraaid, maar dit rapport is toch heel strikt en heel vermanend ten aanzien van de VRT.

Ik val vooral over het volgende. De heer Vandaele verwees er al naar, en wij zullen er volgende week een grondig boompje over opzetten: het inschrijven in de verschillende rubrieken van het jaarverslag gebeurt blijkbaar op een vrij ontransparante manier. Je kunt het niet jaar per jaar controleren. Ik lees graag jaarverslagen, maar ik vergelijk ook graag de cijfers met de cijfers van de jaren voordien. Dan kunnen we er evoluties uit halen. Het rapport van het Rekenhof bevestigt dat een aantal cruciale elementen blijkbaar niet te vergelijken zijn en dat men blijkbaar voor dezelfde rubriek telkenmale een andere invulling geeft. Het jaarverslag van de VRT zal dus transparanter moeten worden.

Ik verwijs ook naar eerdere tussenkomsten en naar het antwoord van minister Bourgeois op 11 oktober 2007 over de gescheiden boekhouding. Het rapport van het Rekenhof wijst op ernstige slordigheden. Men moet daar zo snel mogelijk orde op zaken stellen. Mijnheer Verstrepen, ik weet niet of u het zich nog herinnert, maar in het debat bleek toen dat de VRT de verantwoordelijkheid over de sponsorreglementering van zich afschuift. Men ondertekent, maar als er een probleem is, zegt de VRT, ondanks het feit dat het op de VRT wordt uitgezonden, dat het probleem, contractueel, voor diegene is die dit aanbrengt. Dat is vrij merkwaardig, en dat staat ook te lezen in het rapport van het Rekenhof.

De essentie van het dossier is dat het ook gebeurt dat de VRT de opbrengsten uit line extensions in de boekhouding verdeelt tussen radio, televisie en line extensions. Dat is wat Europa niet wil. Dat staat zwart op wit in het rapport van het Rekenhof. Ik vind dit, eerlijk gezegd, nogal straffe kost.

Er staan nog andere straffe verhalen in. De VRT eist van andere contractanten zaken waarover zij het zelf niet wil hebben. Zo wil de VRT productiehuisen of iemand die in een evenement betrokken is ertoe verplichten dat zij een audit kan doorvoeren in hun bedrijf. De VRT eist dat alle cijfers transparant kunnen worden gegeven, maar wil dit zelf niet doen. We kunnen het zelfs niet nagaan in verband met de VAR. Deze merkwaardige stelling wordt uitvoerig beschreven in een aantal paragrafen van het rapport van het Rekenhof. Ik vind het straf dat de VRT transparantie oplegt aan een privébedrijf, terwijl zij als publiek bedrijf op een aantal vlakken alle transparantie weigert – ook al is het een beetje verbeterd. Het is belangrijk dat wij daar een aantal conclusies uit trekken.

De heer Vandaele gaf een aantal punctuele voorbeelden van opbrengsten van contracten, bijvoorbeeld 'Flikken'. Ik zal dat niet herhalen. Het gaat hier om een steekproef over een dertigtal line extensions. Ik heb het al eens bekeken naar aanleiding van het rapport over de productiehuisen. Dit dossier kwam er tijdens de vorige legislatuur naar aanleiding van het uitlekken van het rapport over Woestijnvis. Daarin staan een aantal gelijkaardige zaken. In drie gevallen ondertekenden de partijen de overeenkomst laattijdig: na de start of na de afloop van het evenement. We lazen ook over productiehuisen, waarbij de VRT al dingen uitzond terwijl de contracten nog moesten worden getekend. In twee gevallen was de overeenkomst niet namens de VRT ondertekend. Dat is nogal straf. Is het een ambtenaar of een chef, die daar namens een persoonlijk vennootschapje à la Peter Van de Veire ondertekent? Ik weet dat niet. Je hebt dat: mensen die daar werken en eigen vennootschappen hebben en ook nog aan consultancy doen. Ik weet dat allemaal niet, ik ga dat onderzoeken. Maar ik vind dat dergelijke dingen niet thuishoren in een rapport van een publieke instelling. In twee gevallen bezorgde de medecontractant de VRT zijn afrekeningen te laat.

In het rapport over de VRT-rekeningen van 2008 stelt het Rekenhof formeel vast dat de VRT-activiteiten niet volledig uniform en transparant verlopen. Minister, de beheersovereenkomst wordt hier dus geschonden. In artikel 3 van de beheersovereenkomst legt men een aantal

dingen op. Het Rekenhof stelt vast dat het niet volledig gebeurt. Ik herhaal dat het maar over een steekproef gaat. In andere rapporten is nadien gebleken dat dit binnen de VRT wijdverspreid is en dat er een gebrek aan procedures is.

Men kan nu zeggen dat we de VRT weer aan het bashen zijn. Ik vind dat allemaal plezant om te lezen, maar het gaat hier over publiek geld. Een publiek bedrijf moet een voorbeeldfunctie hebben. Er moeten duidelijke procedures zijn. In die steekproef gaat het niet over spectaculaire bedragen. Het is maar 150.000 euro hier en 200.000 euro daar. Dat is niet veel in vergelijking met de totale omzet. Maar ik denk toch dat de VRT de nodige inspanning moet doen om wat het Rekenhof aanbeveelt daadwerkelijk uit te voeren. En ik stel gewoon vast dat we een aantal zaken herkennen van eerdere rapporten rond andere thema's.

Minister, wie was de opdrachtgever van dit onderzoek door het Rekenhof? Heeft het Rekenhof dat zelf gestart, of hebben derden de vraag gesteld? Gaat de VRT akkoord met de aanbevelingen die het Rekenhof formuleerde? Ik herinner mij dat de VRT volledig akkoord ging met het rapport over de productiehuizen, maar er is vandaag nog niets aangepast. Dat is gewoon een vaststelling. Zeggen dat men akkoord gaat en dat men dat eens gaat onderzoeken, dat is voor mij niet voldoende. Wanneer werden of worden deze aanbevelingen gepresenteerd? Heeft men voor 2009 en 2010 – want we spreken hier over de rekeningen van 2008, dat is bijna 3 jaar geleden – al bijsturingen gedaan? Zo ja, welke acties werden ondernomen? Zijn er budgettaire gevolgen als de VRT verder haar activiteiten in verband met line extensions niet correct boekt? Ik verwijs opnieuw naar Europa, dat toch over de schouders meekijkt. Zo ja, welke? De grootste bekommernis, minister, is of de VRT nu al de aanbevelingen van het Rekenhof heeft uitgevoerd en geïmplementeerd.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, recent kwam er een boek uit over de VRT. De naam van de auteur ontsnapt mij nu even. Die man schrijft dat alles wat je niet specifiek verbiedt aan de VRT, door de VRT wordt uitgevoerd.

In dit geval gaat het verder. De discussies in deze commissie, ook al in de vorige legislatuur, wijzen erop dat de VRT heel graag de grijze zone opzoekt als het gaat over inkomstenverwerving. Dit keer wordt wel bewezen, zoals de vorige spreker net heeft aangetoond, dat men enkele regels met de voeten heeft getreden.

Toen ik het rapport van het Rekenhof las, vielen mij vooral de gelijkenissen op met een vorig rapport van het Rekenhof, over de productiehuizen. Ik vroeg mij af hoe het mogelijk is dat men duidelijk geen lessen trekt uit het verleden, want heel veel zaken in het rapport over de productiehuizen komen vandaag terug. Het gebrek aan controle is een van die zaken. Ik weet nog goed dat leden van andere partijen zeiden dat het rapport van het Rekenhof had aangetoond dat het niet bewezen was dat de VRT niet marktconform werkte met de productiehuizen. Er was ook niet aangetoond dat het wel marktconform was omdat er inderdaad geen enkele mogelijkheid was, zelfs niet voor het Rekenhof, om voldoende documenten en inzichten te krijgen in de zaken bij de VRT om dat effectief aan te tonen. Vandaag zijn er nog altijd laattijdige ondertekeningen van contracten en zijn er veel slordigheden. Dat is redelijk gevaarlijk.

Ook met het aangehaalde doorsluizen van de middelen van line extensions naar radio vrees ik dat de VRT op een heel gevaarlijke koers zit. Er zal een moment komen dat Europa enige toorn in de richting van de Reyerslaan zal sturen. We kunnen ons dat met de omroep van de Vlaamse Gemeenschap niet permitteren. Ik vraag mij dus af in hoeverre de VRT rekening zal houden met de aanbevelingen van het Rekenhof.

Minister, plant u extra maatregelen ten aanzien van de VRT om eindelijk duidelijk te maken wat ze moet doen om al die problemen te vermijden? Op deze manier bewandelt de VRT een heel gevaarlijk pad. In het kader van het Maxidecreet en het Minidecreet was het de bedoeling van de decreetgever om de VRT de nodige vrijheid te geven om haar werking te

ontwikkelen. Dat heeft zij voor een groot deel gedaan. Maar het kan toch niet de bedoeling zijn van de wetgever de VRT de mogelijkheid te bieden om de grijze zones op te zoeken en daar zelfs ver over te gaan. Het is toch ook niet wenselijk dat wij als decreetgever alles in kleine regeltjes moeten gieten en alle achterdeurtjes moeten sluiten opdat de VRT zich enigszins aan ethisch bestuur of corporate governance zou houden. Dat is blijkbaar een probleem aan de Reyerslaan.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, de collega's merken terecht op dat dit een probleem is. In deze commissie hameren we al jaren op transparantie, zeker als het gaat over commerciële inkomsten – of hoe je dat ook wilt omschrijven. Zoek in de verslagen van deze commissie maar naar het woord 'transparantie'.

De heer Decaluwe heeft gelijk: als het een steekproef is, dan is dit een 'smoking gun', maar dan van 2008. Ik ben verbaasd. Retroactieve contracten bij een Vlaams overheidsbedrijf – want zo bekijk ik de VRT nog altijd –: dat is straffe kost. Wanneer sluit je een retroactief contract af? Als je nadien een en ander wil corrigeren. Het is niet van: "oeps, we zijn iets vergeten". Dat zou het belachelijkste antwoord zijn dat de VRT kan geven. Als je op dat niveau geen contracten afsluit, terwijl elk evenementencontract dat wordt opgelegd aan een gemeente of stad zo bindend en sluitend is in alle richtingen, dan ontstaat er een 'flou' over alle inkomsten en sponsoring. Daar gaan we weer: dit is helemaal niet hoe het moet.

Ik begrijp die manier van werken bij de openbare omroep niet. Elk privémediabedrijf sluit eerst zijn contracten af, zeker als het gaat om centen, sponsoring en sponsordeals. Het contract komt altijd eerst, want daar zitten de verdeelsleutels. Als je die niet op voorhand afspreekt, mag ik dan de vraag stellen hoe ze nadien verdelen als het veel heeft opgebracht? U begrijpt dat dit niet zo onschuldig is als het op het eerste gezicht lijkt.

Welke contractuele procedures of protocollen zijn er bij de VRT voor een dergelijke evenementenproductie? Zeg nu niet dat het er niet is. Ik vermoed dat u het niet bij de hand hebt, maar ze moeten het toch heel snel kunnen bezorgen. Dat moet er zijn. Dat is zo in elk mediabedrijf. Daar zegt men welke contractuele wegen er worden bewandeld vooraleer iets in productie gaat of vooraleer er iets wordt gepromoot.

Trek dit door naar nog meer contracten. Je zou een full audit moeten vragen. Hoe zit dat nu in 2009 en 2010? Minister, wie is er volgens u finaal verantwoordelijk voor deze toestand? Een bedrijf zoekt altijd verantwoordelijkheden. Als het over programma-inhoud gaat, wordt er met de raad van bestuur gediscussieerd van hier tot in China en terug. Dan is het de programmadirecteur en de producer en dit en dat. Dan zijn we de eersten om daarover te discussiëren. Maar als het gaat over contractuele verbintenissen en inkomsten en sponsorgelden, dan wil ik weten wie de verantwoordelijke is. Wie gaat hangen? Dat is mijn vraag. Tot wie kunnen we zeggen: "U bent verantwoordelijk, u moet oprotten want u hebt geknoeid?" Is dat de CEO, de nieuwe CEO, de vroegere CEO's, de directie? Wie is verantwoordelijk? Dat is belangrijk, want als er nog meer bovenkomt en als er nog meer klachten komen, zal er toch iemand verantwoordelijk moeten worden gesteld. Je kunt dit toch niet opnieuw wegvegen?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb hierover met de VRT gesproken. Uit dit gesprek bleek dat zij alle aanbevelingen van het Rekenhof aanvaarden en in de praktijk aan het brengen zijn.

De VRT is op dit moment bezig met het opstellen van duidelijkere criteria, om vast te stellen welke activiteiten bij line extensions moeten worden georganiseerd. Die criteria gaan onder andere over het type activiteiten, de technische expertise en het commerciële karakter. Als die criteria zijn vastgelegd, moet het perfect mogelijk zijn om daarover te rapporteren.

Het kader van de merchandising en nevenactiviteiten is evolutief en geeft ook aan dat in een snel veranderend medialandschap de beste verdeling van de inkomstencategorieën het best op basis daarvan kan worden gemaakt. Niettemin is er een discordantie omdat de VRT, omwille van de uitvoering van de beheersovereenkomst, verplicht is om te rapporteren op basis van de indeling die in de beheersovereenkomsten is aangegeven. Men is die indeling blijven gebruiken om de informatie te verstrekken en om te rapporteren. De bedoeling was dat men op diezelfde manier consistent en transparant wilde blijven. Maar de VRT heeft intussen erkend dat er een veel betere perceptie en veel meer duidelijkheid is gekomen over hoe men die line extensions het best zou kunnen boeken en rapporteren. Dus zal de VRT bij het opstellen van de nieuwe beheersovereenkomst de indeling van inkomstencategorieën hanteren die overeenstemt met het kader van de merchandising en de nevenactiviteiten. Dat is een duidelijk engagement.

De VRT is ook bezig met het optimaliseren van interne procedures en interne controles voor contractbeheer. Er is al een grote vooruitgang gerealiseerd, zeker en vast in verband met de opmerkingen die hier werden gemaakt over het tijdig afsluiten van overeenkomsten, met name voordat die in productie gaan. Als u vraagt naar de stand van zaken van dat verbetertraject, moet ik dat opvragen. Ik kan u hier wel bevestigen dat men daar volop mee bezig is.

De VRT heeft laten weten dat zij in 2009 een nieuw systeem heeft opgezet om de afrekeningen beter op te volgen. Vanaf het boekjaar 2010 zal er een correcte periodotoe-rekening gebeuren waarbij de nog niet afgerekende trimesters zullen worden geprovisioneerd, met de strikte toepassing van het voorzichtigheidsbeginsel bij de inschatting van die provisionering. Voor de nieuwe overeenkomsten zal ook expliciet worden opgenomen dat de organisatievoorwaarden moeten overeenstemmen met de samenwerkingsovereenkomst. De naleving ervan zal worden gecontroleerd.

Mijnheer Vandaele, dit zal nog niet zichtbaar zijn in het boekjaar 2009. De implementatie ervan zal tegen eind 2010 afgerond moeten zijn en zal ook retroactief informatie moeten kunnen geven over de resultaten van 2009.

Mijnheer Decaluwe, wij hebben begrepen dat de audit op eigen initiatief van het Rekenhof is gebeurd, maar misschien waren er aanleidingen voor het Rekenhof. Er is nogmaals bevestigd dat de VRT volledig akkoord gaat met de aanbevelingen en daaraan tegemoet zal komen. De bijstellingen zijn nu volop in uitvoering. Ik heb de discordantie tussen de rapportering voor de beheersovereenkomst en het kader van merchandising en nevenactiviteiten al aangehaald. Dat zal worden weggewerkt.

Hier is zeker en vast een rol weggelegd voor de interne audit van de VRT. Ik heb begrepen dat ze die ook opneemt. Het auditcomité binnen de raad van bestuur zal met de interne auditentiteit binnen de VRT de nodige gesprekken en evaluaties voeren om te zien dat die procedures voor interne controle er zijn en dat er regelmatig wordt gekeken of die interne controle correct wordt uitgevoerd.

De heer Wilfried Vandaele: Bedankt voor uw antwoord, minister. Het is goed dat we via de komende jaarverslagen – nog niet 2009, zoals u zegt, maar dan toch 2010 – kijken of de VRT de beloften, die u hier verwoord hebt, waarmaakt. Wellicht is het afsluiten van de nieuwe beheersovereenkomst ook een mogelijk moment om te kijken of we iets moeten bijstellen.

De heer Carl Decaluwe: Minister, bedankt voor het goede antwoord. Eerlijk, het stoort me ongelofelijk dat de VRT altijd eerst een draai om de oren moet krijgen, in dit geval van het Rekenhof. We hebben dat meegemaakt met de onkostennota's en de productiehuizen. We maken het nu weer mee. Men is blijkbaar niet in staat om proactief te werken.

In feite heeft dat niets te maken met een beheersovereenkomst. Elk bedrijf dat goed wordt bestuurd, moet intern goede en transparante procedures hebben om met contracten om te gaan. Het is altijd hetzelfde met die mannen: ofwel moet de minister reageren, ofwel moeten

de parlementairen vragen stellen en onderzoeken uitlokken. Ze zijn sloom en traag en weigeren proactief aan beleid te doen. Dat is voor een publiek bedrijf geen goed bestuur. Dat stoort me ongelofelijk hard.

We moeten het er echt eens over hebben, desnoods met de gedelegeerd bestuurder volgende week. Zij heeft de belangrijke taak om te proberen daarmee proactief om te gaan. Iedereen weet dat er binnen 3 jaar op het vlak van merchandising weer nieuwe dingen zullen bestaan. Men moet er proactief mee omgaan en niet wachten op een controle van het Rekenhof.

Ik lees in het rapport van het Rekenhof dat de controlebevindingen zijn overgemaakt aan de Vlaamse minister van Financiën Muylers op 20 april. Maar daar is totaal nog geen antwoord op gekomen. Voorzitter, misschien kunnen we dat eens namens de commissie opvragen en kunt u dat aan alle leden opsturen. Het is alweer een dik halfjaar geleden.

Minister, het gaat over een steekproef. Uit het rapport van het Rekenhof blijkt dat het niet over spectaculaire bedragen gaat. Het gaat over dertig line extensions. Line extensions as such geven een totale opbrengst van 7,6 miljoen euro. Dat is niet min. In de steekproef zijn er dertig, maar over hoeveel gaat het in totaal? Kunt u dat opvragen?

Een laatste vraag naar bijkomende informatie gaat over Studio Brussel. Ik vraag het liever rechtstreeks, want anders moeten we weer een namiddag gaan kamperen in het Rekenhof. De verschillende tabellen zijn voor de verantwoordelijken bij de VRT totaal onbekend. Ze weten ook niet hoe het in elkaar zit. De VRT belooft het punt te zullen opnemen in een nieuwe overeenkomst. Ik zou wel eens willen weten waarover dat gaat. Ik heb het over punt 3.7.7 pagina 175. Kunt u daarnaar eens informeren? Dan kunnen we kijken of daarover nog acties moeten worden gevoerd.

De moraal van het verhaal is, minister, dat we het niet kunnen oplossen met de beheersovereenkomst. Het is een mentaliteit die moet wijzigen. Men werkt daar met volk genoeg, directeurs genoeg, managers genoeg. U weet dat ook. Over De Lijn heb ik nooit dergelijke zaken gelezen bij het Rekenhof. Zoals elk normaal belangrijk bedrijf moet de VRT in staat zijn om orde op zaken te stellen.

De voorzitter: Mijnheer Decaluwe, ik stel voor dat onze secretaris daarvoor een initiatief neemt en het, zodra we het hebben, aan de leden bezorgt.

De heer Wim Wienen: Minister, ik ben uiteraard ook blij dat de VRT de aanbevelingen van het Rekenhof aanvaardt en in de praktijk wil brengen. Het zou maar erg zijn, mocht ze dat niet willen doen.

Mij stoort het dat dat het klassieke antwoord is dat we elke keer krijgen. Bij het rapport van het Rekenhof over de contracten voor de productiehuisen is er ook – weliswaar met enig gemor van de VRT – gesteld dat grosso modo de aanbevelingen zouden worden aanvaard en in de praktijk zouden worden gebracht. De VRT is toch een flink uit de kluiten gewassen bedrijf. Is het dan niet mogelijk om aanbevelingen van het Rekenhof die van toepassing zijn op meerdere luiken te implementeren in de verschillende departementen en dochterondernemingen? De kritiek van het Rekenhof op de contracten en de werking van de line extensions is vaak dezelfde als die op de contracten met de productiehuisen.

Mij lijkt het logisch dat je, als je de aanbevelingen in verband met de productiehuisen aanneemt en in de praktijk brengt, dat ook doet voor de andere geledingen van de VRT. Anders hebben we binnenkort weer een rapport van het Rekenhof over een ander subdeeltje van de VRT waarover nog maar eens dezelfde kritiek komt, zoals laattijdig ondertekende contracten, onmogelijkheid tot controle door het Rekenhof enzovoort. De bevindingen van het Rekenhof lopen voor een groot deel gelijk en zijn toepasbaar op alle geledingen van de VRT. Ik vraag om er sterk op aan te dringen dat men die algemene principes van het Rekenhof niet enkel zal toepassen voor de line extensions, maar voor de hele organisatie.

De heer Carl Decaluwe: Ik zou graag een met redenen omklede motie aankondigen.

De heer Wim Wienen: Idem.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Decaluwe en door de heer Wienen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het samenwerkingsakkoord tussen VRT en RTBF

- 2312 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: De vraag dateert nog van voor het parlementaire reces. Laat ons zeggen dat ze ‘kaasgewijs’ enigszins belegen is. Het gaat over het samenwerkingsakkoord tussen de VRT en de RTBF.

In een antwoord op een parlementaire vraag in het Parlement van de Franse Gemeenschap heeft uw collega-minister van Media Lanaan geantwoord dat er een samenwerkingsovereenkomst bestaat tussen de RTBF en de VRT. Zo zouden de interne informatiecellen van beide omroepen automatisch met elkaar verbonden zijn. RTBF-radio zou ook hoofdpunten van het radionieuws van de VRT in zijn uitzendingen verwerken. Beeldmateriaal wordt automatisch uitgewisseld.

Ik heb er niet echt een probleem mee dat er wordt samengewerkt. Mijn bekommernis gaat wel uit naar de financieel precaire situatie van de VRT en het besliste beleid voor de besparingsronde, het uitgetekende besparingstraject eigenlijk. Dit akkoord zou dateren van 21 maanden geleden. Toen was het besparingsprogramma van de VRT nog niet zo concreet als vandaag.

Minister, klopt het dat dit samenwerkingsakkoord bestaat? Wat zijn de hoofdlijnen ervan en wat zijn de verplichtingen voor de VRT? Wat zijn de budgettaire implicaties van deze samenwerkingsovereenkomst? Dat is cruciaal op een moment dat de VRT zwaar moet saneren en besparen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De VRT en de RTBF hebben een uitwisselingsovereenkomst afgesloten in april 2009. Dit was een vervanging van een oudere overeenkomst die al bestond van februari 2006. Het is een operationeel akkoord, zoals de VRT er ook heeft met andere omroepen, met de bedoeling om nieuwsuitzendingen te optimaliseren door de uitwisseling van beeldmateriaal. Als antwoord op een vraag van de heer Verstreken hebben wij al eens gezegd dat de VRT een gelijkaardige overeenkomst heeft met RTL TVI en met de VMMA.

Elke omroep wordt geconfronteerd met een tekort aan middelen. Geen enkele omroep kan al het nieuws op één dag ontvangen. Zo zoekt men soms naar samenwerking om beeldmateriaal uit te wisselen. Daarnaast zijn er dikwijls ook informele afspraken om samen dingen te doen, zoals één cameraploeg sturen naar het buitenland, die dan beelden maakt voor verschillende zenders. Ik ben zelf zeker voorstander van die samenwerking en vragende partij voor het intensifiëren ervan.

Het gaat vooral over de uitwisseling van ruw beeldmateriaal. De bedoelde beeldfragmenten zijn maximaal 15 kalenderdagen oud, te tellen vanaf de eerste lineaire uitzending. Het gaat

om het in beeld brengen van items met een hoge actualiteitswaarde. Het gaat niet over het uitwisselen van archiefbeelden of dergelijke. Ze worden uitgewisseld voor een uitzending door een andere partij via om het even welk elektronisch communicatienetwerk. Het kan ook gaan over het internet.

De overeenkomst dekt uitdrukkelijk niet de commerciële exploitatie van de beelden. Ze bepaalt voorts dat een aanvraag tot uitwisseling van beelden in principe wordt ingewilligd. Alleen om ernstig gegronde redenen kan een aanvraag worden geweigerd. Daaronder wordt onder meer begrepen: het niet bezitten van de nodige rechten en de bescherming van de persoonsrechten van de personen die in het aangevraagde materiaal voorkomen.

De overeenkomst is gesloten voor een periode van 3 jaar. Ze gaat in op 24 april 2009 en ze kan stilzwijgend verlengd worden met periodes van telkens 1 jaar. Voor de VRT is er geen meerkost verbonden aan die overeenkomst. Het materiaal dat wordt uitgewisseld, werd gedraaid voor eigen behoefte. Het gaat om een meerwaarde en een efficiënte aanpak. Het is een uitwisseling waar beide partijen op geregelde tijdstippen van kunnen genieten. Uiteraard zijn de bewerking, het commentaar en het gebruik de autonome verantwoordelijkheid van de VRT-nieuwsdienst als hij materialen uitwisselt. De waarde van zo'n uitwisseling wordt geraamd op 20.000 euro. De uitwisseling wordt op regelmatige wijze geëvalueerd. Indien nodig wordt de kostprijs bijgestuurd, bij eventuele verlengingen van die overeenkomst.

Ik ben zelf zeker vragende partij. Als de omroepen kunnen komen tot een win-winsituatie, behoeft dat zeker aanbeveling. Het kan de kosten drukken.

De heer Wim Wienen: Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik hoor dat het gaat over beelden die maximaal 15 dagen daarvoor zijn gedraaid. Mag ik ervan uitgaan dat men die beelden eenmalig gebruikt of mag men die opslaan? Mag de RTBF bijvoorbeeld ruw materiaal dat wordt aangeleverd door de VRT vrij blijven gebruiken tot het eind der tijden of is dat begrensd? U hebt uitdrukkelijk gezegd dat er geen uitwisseling van archieven is.

Minister Ingrid Lieten: Ik kan enkel zeggen dat er geen uitwisseling van archiefbeelden is. Als de beelden zijn uitgewisseld, mogen ze worden gebruikt op alle kanalen van de zender, ook op het internet dus. De meer gedetailleerde vragen die u nu stelt, moet ik navragen. Dat antwoord zullen we u bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de vrijgekomen radiofrequenties - 2386 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, bij de erkenningsronde van 26 september 2007 werden 15 lokale radio-omroepen erkend. De erkenningen gebeurden voor een periode van 9 jaar. 3 jaar later blijken er nog steeds zes beschikbare frequenties te zijn. Dit komt onder meer door de intrekking van de vergunningen van vijf erkende lokale radio-omroepen door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). Voor de frequentie 106.8 was er bij de erkenningsronde van 2007 volgens de VRM geen geschikte kandidaat. Hierdoor is ook deze frequentie ongebruikt.

Het nieuwe Mediadecreet laat toe dat er residuaire duurerkenningen worden verleend. Die erkenningen zouden lopen tot 25 september 2016. Hoe langer men wacht om nieuwe erkenningen te geven, hoe korter de afschrijvingsperiode voor de mensen die willen investeren in lokale radio. Als dat nieuwe initiatiefnemers zijn, betekenen nieuwe erkenningen namelijk investeringen.

Minister, in uw antwoord op een schriftelijke vraag van 6 juni 2010 stelt u dat het volledige frequentieplan in de loop van de komende jaren zal worden herzien. Dat staat ook in het regeerakkoord en in de beleidsnota's. Het is blijkbaar uw bedoeling om pas nadien een algemene erkenningsronde te organiseren, waardoor de nieuwe omroepen zouden kunnen uitzenden vanaf 25 september 2016.

Ondertussen blijven de zes frequenties onbenut. De mediatechnologie staat niet stil. Digitale radio heeft almaar meer luisteraars en internetradio in de auto is geen verre toekomst meer. Tegen dan zijn er misschien geen frequenties meer nodig.

Minister, ik stel die vraag om te weten of die nog ooit worden opgevuld. Ik weet zelfs niet of er kandidaten zijn. We moeten dit bekijken in de relaties naar de Franse Gemeenschap en de problematiek van de storingen. Hoe minder frequenties wij invullen, hoe gemakkelijker men van de andere kant van de taalgrens ons spectrum kan bezetten.

Minister, wanneer is er volgens u voldoende kritische massa om een nieuwe erkenningsronde te organiseren? Wat houdt u tegen om lokale radio-initiatieven, die een erkenning ambiëren voor een van de zes vrijgekomen frequenties, te laten wachten tot september 2015? Het risico bestaat op het invullen van het spectrum op een illegale manier door de Franse Gemeenschap. Vreest u dat de situatie en belangen van de FM-band tegen 2016 totaal anders zouden kunnen zijn? Als de VRM na zijn onderzoeken nog meer frequenties intrekt, zal er dan iets aan de situatie veranderen? Wat zal er dan veranderen? Wat is het grote belang om eerst het volledige frequentieplan te herzien? Wat zijn de doelstelling en de timing?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik heb goed geluisterd naar de woorden van de heer Decaluwe, zeker als hij het heeft over de piraten van over de taalgrens. Dat probleem kennen we. De administratieve rompslomp voor zo'n extra mini-erkenningsronde is niet gering. Er liggen inderdaad zes frequenties braak vandaag: Arendonk, Glabbeek, Bilzen, Kalmthout, Overijse en Roeselare.

Er zijn natuurlijk al heel veel zenders in de ether. Als ik het goed heb nagekeken, zijn er in 2003, bij die grote erkenningsronde, 294 erkenningen geweest. Dat brengt met zich mee dat het zendcomfort voor veel van die radio's gering is. Het zendgebied is klein. Vaak leidt dat kleine zendgebied ertoe dat die radio's nauwelijks economisch leefbaar zijn. Bij veel van die lokale radio's staat het water vandaag aan de lippen. Waarschijnlijk is dat ook een van de redenen waarom een aantal frequenties niet ingevuld raken of waarom ze in 2007 wel werden ingevuld, maar er nu opnieuw vijf zijn wegge gevallen. Eentje ervan, Arendonk, was in 2007 niet toegekend. Die frequentie is nog altijd niet ingevuld. Blijkbaar bestaan er problemen, waarschijnlijk van economische aard, die ertoe leiden dat die frequenties niet worden ingevuld. Onze houding tegenover die problematiek is dus wat dubbel. We vragen ons af of het op termijn niet goed zou zijn om het aantal te beperken. Dat zou ook goed zijn voor de sector zelf.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, deze problematiek bestaat al langer. Het schoot me daarnet te binnen: ik denk dat ik u vorig jaar bij de bespreking van uw beleidsnota de vraag heb gesteld hoe het nu zat met het frequentieplan en het rapport dat ter zake aan ons zou worden bezorgd. Als ik het me nog goed herinner, zou dat zelfs vorig jaar al aan ons worden gepresenteerd. Daaruit zouden we dan conclusies trekken en bekijken in welke mate we ter zake verder moeten gaan. We hebben dan ook de verlenging van die radiovergunningen gekend, in het kader van dat onderzoek, dat zelfs in de vorige legislatuur al werd beloofd. U moet me verbeteren als het fout is, maar ik denk dat dit in 2009 is gebeurd. Dat is ons altijd beloofd en nu daagt het me, naar aanleiding van deze vragen.

Waar blijft dat rapport nu, 1 jaar later? Dat is belangrijk in deze discussie. Het is aangekondigd en die opdracht is gegeven, maar nu zijn we opnieuw 1 jaar later. Ik denk zelfs dat een van mijn toenmalige vragen ter zake is overgeheveld naar de algemene bespreking van uw beleidsnota.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb de diverse betogen gehoord, ook dat van de heer Vandaele. Ik weet niet of het aantal spelers beperken zomaar de kwaliteit ten goede komt. Dat is de grote vraag. Daarom zou het niet slecht zijn dat we daarover een discussie zouden kunnen houden en dat daar toch wel enig zicht op is. Als er beschikbare frequenties zijn, en er zijn kandidaten met ambities, dan lijkt het me dat we moeten afwegen of hun ambities gerechtvaardigd zijn en of we daaraan kunnen voldoen. Het aantal lokale omroepen beperken lijkt me niet automatisch te leiden tot meer kwaliteit.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, toen ik de schriftelijke neerslag van de vraag van de heer Decaluwe las, was mijn eerste reactie natuurlijk: wat met de Franstalige stoorzenders? Hij heeft dat echter duidelijk gemaakt in zijn mondelinge toelichting. Dat is immers een probleem. Minister, ik heb u daar enkele maanden geleden ook al over ondervraagd tijdens een plenaire vergadering. Het probleem blijft. Het verdwijnt niet. Er wordt terecht gesteld dat heel wat lokale zenders, zeker zenders in de buurt van de taalgrens, een gering zendgebied hebben, en dus ook weinig mogelijkheden qua advertenties, waarvan ze moeten leven. Als ze worden weggeblazen door die Franstalige zenders, zullen natuurlijk nog minder mensen – laten we zeggen: de lokale slager en de lokale supermarkt – geneigd zijn om te adverteren via die zender, die toch niet kan worden ontvangen.

Als wordt gesteld dat bij heel veel lokale radio's het water aan de lippen staat, dan klopt dat, maar dat heeft inderdaad ook te maken met dat probleem van de Franstalige zenders. Daarom zou ik in het kader van deze vraag ook willen vernemen in welke mate er in dat specifieke onderdeel van het dossier nog enige evolutie is geweest sinds mijn vorige vraag aan u. Is er ter zake nog overleg geweest, en wat is daarvan dan het resultaat geweest?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte leden, we moeten ter zake daadwerkelijk een paar dingen tegen elkaar afwegen en bekijken hoe we daar het best mee omgaan. Ik geef eerst de stand van zaken.

De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) heeft inderdaad de vergunningen ingetrokken van vijf erkende lokale radio-omroepen, telkens op basis van een onderzoeksrapport van de onderzoekscel van die VRM, dat werd ingediend op 2 september 2009 en waarover de Algemene Kamer uiteindelijk op 26 oktober 2009 een uitspraak heeft gedaan. Het gaat over vzw Regionale Omroepstichting Alpine, met het omroepprogramma Alpine, vzw De Jongeren, met het omroepprogramma L.R.K., vzw De Bilzerse Omroepstichting, met het omroepprogramma Pantera, vzw Radio Welkom, met het omroepprogramma Happy Gold en vzw Happy, met het omroepprogramma Hageland. Navraag bij de VRM leert me dan ook dat er vandaag nog steeds zes vrijgekomen frequenties beschikbaar zijn en dat er momenteel geen lopende procedures zijn om nieuwe frequenties toe te kennen.

Mijnheer Decaluwe, ik verwijs ook naar uw schriftelijke vraag van 6 juni, waarop we ook al een schriftelijk antwoord hebben gegeven. Met de recente invoering van het nieuwe Mediadecreet wordt inderdaad de mogelijkheid gecreëerd om residuairduurerkenningen te verlenen. Dat zijn erkenningen die nog lopen tot 25 september 2016, om die resterende periode nog op te vullen of dit op de ene of andere manier op de markt te kunnen brengen. Dit kan worden afgeleid uit het samen lezen van de artikelen 134 en 242 van het nieuwe Mediadecreet. Die beperktere duur van die erkenningen, namelijk korter dan de normale

looptijd van 9 jaar, is er natuurlijk omdat rekening wordt gehouden met het feit dat we altijd hebben gezegd dat we tegen 2016 het radiolandschap opnieuw zouden hertekenen. Tegen die tijd zal het volledige frequentieplan worden herzien. Dat gebeurt dus in de loop van de komende jaren. Er zal een algemene erkenningsronde plaatsvinden, zodat we tegen 2016 die nieuwe erkenningen kunnen doorvoeren.

Bij de normale procedure voor het toekennen van nieuwe frequenties, die weliswaar tijdelijk zijn, om die restende termijn te kunnen vullen, zou rekening moeten worden gehouden met de volgende stappen. Er moet een oproep worden gepubliceerd in het Staatsblad, waarbij mogelijke kandidaten de kans krijgen om een dossier in te dienen. Dat dossier moet worden onderzocht, en uiteindelijk kan ik dan die omroepen van door mij ontvankelijk bevonden dossiers een toekenning geven.

Tot nu toe huldigden we het algemene standpunt dat we zouden wachten tot er een bepaalde kritische massa zou zijn. Tot nu toe bestond altijd de notie dat die kritische massa ongeveer op tien frequenties zou neerkomen, maar dat is geen wet van Meden en Perzen. Dat is een inschatting met betrekking tot de vraag wanneer het zinvol is dat te doen. Zijn er kandidaten? Kunnen we verwachten dat er kandidaten zijn en is het de moeite waard om heel die procedure op te starten? Ik sta open voor het debat ter zake. Ik denk dat we samen moeten afwegen hoe we die opportuniteitsbeoordeling doen. Ik wil me graag laten leiden door de mening van deze commissie om te bekijken hoe we daar het best mee omgaan.

Uiteraard verandert de wereld. Van nu tot 2016 zal het radiolandschap ook voort evolueren. Ik herinner me ook dat we het daarover even hebben gehad naar aanleiding van de vraag van de heer Verstrepen. Ik herinner me dat ik het REC Radiocentrum heb gevraagd om ter zake een stand van zaken te maken. We zullen navragen hoe het zit met die stand van zaken. Misschien kan die ons al helpen om het debat wat te voeden en te bekijken hoe we daar het best mee omgaan. We leven immers daadwerkelijk in een zich wijzigende omgeving. De belangen en de situatie in de FM-band zullen in 2016 ook anders zijn dan vandaag. Precies daarom zou ik toch wel, zoals ik altijd al heb aangegeven, in deze legislatuur willen beginnen met beleidsvoorbereidend onderzoek naar het radiolandschap en de op langere termijn te hanteren prioriteiten. Ik heb ook gezegd dat het niet uitgesloten is dat er nieuwe regelgeving komt, ook met betrekking tot nieuwe soorten radio's die zouden kunnen ontstaan. Zo is er het concept van de stadsradio's of dat van de schoolradio's. Nu bestaat dat al in de Franse Gemeenschap. We moeten uiteraard ook rekening houden met de aanpassingen aan het frequentieplan.

Het traject van een algemene herziening van het radiolandschap is dus vrij lang. Er is de analyse, het uittekenen van het nieuwe beleid, het ontwikkelen van het regelgevend kader. Dat alles moet ertoe leiden dat we tegen 2016 naar een verbetering kunnen gaan. Dat betekent niet dat we niet het debat kunnen voeren om gedurende die resterende termijn die frequenties opnieuw op de markt te brengen en te bekijken of er gegadigden zijn. Ik houd dat dus open. Ik wil me graag richten naar de mening die de commissie er ter zake op nahoudt.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het zijn er natuurlijk maar zes. We kunnen er nog veel over debatteren, maar ik wil ervoor pleiten ze open te stellen, met hetzelfde bestek als een paar jaar geleden, en we zien wel of er interesse is. Is er geen interesse, dan kunnen we ook wel duidelijke conclusies trekken. Er wordt gesproken over nieuwe studies, maar de termijn wordt alsmaar korter. Op een bepaald ogenblik zal er misschien helemaal geen interesse meer zijn, omdat de afschrijvingstermijn veel te kort zal zijn. Iedereen weet dat dit een investering is. Misschien kan dit nog eens expliciet op de agenda worden gezegd, of kunnen we het erover hebben naar aanleiding van uw beleidsbrief. Het is me om het even. Ik weet ook niet of die vraag bestaat, maar ik pleit er toch voor dat dit zo snel mogelijk gebeurt, als we willen dat dit toch wordt ingevuld.

Ik kom tot mijn andere zorg. U hebt een aantal frequenties opgesomd. Overijse bevindt zich in de gevarenzone. We weten allemaal dat als die frequenties openblijven, ze op een zeer subtiële manier worden ingenomen. Dat blijkt uit 25 à 30 jaar lokaleradiogeschiedenis. In het kader van nieuwe onderhandelingen over het frequentieplan zult u dan misschien al niet veel meer moeten discussiëren, omdat ze al op een subtiële manier bezet zijn, of er aan de overzijde zo'n groot vermogen is dat dit vastzit. Misschien kunnen we hier nogmaals een kort debatje over voeren, naar aanleiding van de beleidsbrief en de begroting. Hier moeten niet te veel grote studies meer over worden gemaakt. Dan neemt u een beslissing en dan zien we wel: is er geen interesse, dan is dat zo. Ik heb echter het gevoel dat het wat zonde is die frequenties open te laten.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb het ondertussen even opgezocht: dit is inderdaad vorig jaar in deze commissie besproken, op mijn vraag, ook naar aanleiding van uw beleidsnota. Ik wil er toch even aan herinneren dat het hier gaat over de resolutie van het Vlaams Parlement over de opmaak van dat nieuwe radiofrequentieplan. Minister, misschien kunt u daar niet meteen op antwoorden, maar toch moet dat vrij snel gebeuren. De administratie was een inventarisonderzoek aan het doen. Is ze daarmee gestopt? Ligt dat in de lade? Na meer dan 1 jaar moeten we ondertussen toch wel kunnen weten wat de inventaris is, zodat we daarvan kunnen uitgaan en niet opnieuw van nul moeten beginnen. Dat is zeer belangrijk in deze discussie, met die frequentieproblematiek. Welke inventaris heeft de administratie nu opgemaakt, na meer dan 1 jaar? Eigenlijk is het al anderhalf jaar.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Decaluwe, ik zal uw suggestie mee in overweging nemen. Naar aanleiding van de beleidsbrief zullen we die informatie verzamelen en samen met de commissie bekijken hoe we daar voort mee omgaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Luckas Van Der Taelen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over betalen voor digitale televisie op de VRT
- 2430 (2009-2010)**

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik stel een vraag die verder gaat dan de inhoud ervan. Ik verklaar me nader.

Het gaat over een klein voorbeeld van een groot debat dat we toch wel dringend moeten voeren. Nu er aan het hoofd van de VRT een nieuwe CEO aantreedt, is het ogenblik misschien gekomen. In die lange weken dat het parlement werkloos is geweest, hebben we moeten proberen ons zo ijverig mogelijk te gedragen, om onze medeburgers de indruk te geven dat politici ook buiten het reces hard werken. We doen dat onder meer door de actualiteit te volgen.

In De Standaard van 30 augustus las ik een bizar bericht. Het meldde dat de CEO's van de grootste privézendsters in Vlaanderen, VMMA en SBS, een brief hadden geschreven aan Telenet en Belgacom TV, om zich erover te beklagen dat het tegenwoordig een beetje te gemakkelijk is om programma's op te nemen op een digicorder. U begrijpt de logica van een commerciële zender: die wil natuurlijk dat mensen op de eerste plaats naar tv-reclame kijken en wat minder naar die programma's die tussen de reclamespots worden uitgezonden. Voor hen zijn die een noodzakelijk kwaad. Daarover zullen we ons niet druk maken. Dat is een logica die we kennen.

Waarover moeten we ons dan wel druk maken? Waarover heb ik me toch wat verbaasd? Ik heb gelezen dat de heer Piet Van Roe, de destijds teruggeroepen CEO van de VRT, die brief heeft ondertekend. Hij klaagt dus ook over het feit dat het te gemakkelijk is voor kijkers om programma's op te nemen. Dat is natuurlijk zeer bizar. U weet dat commerciële zenders een manier aanbieden om gemiste programma's te bekijken. In een buurland als Nederland is er een initiatief van de openbare zender dat Uitzending Gemist heet. Op www.uitzending-gemist.nl kan de kijker gratis programma's van de openbare omroep opvragen die hij zou hebben gemist. In Vlaanderen is er bij de VRT de voorbije jaren een totaal andere mentaliteit gegroeid. De VRT is er blijkbaar op uit bepaalde faciliteiten te bieden aan de kijker, maar dat tegen betaling. Het is alsof men bij de VRT soms totaal is vergeten dat het in de eerste plaats gaat over een openbare omroep.

In dat verband wil ik op iets wijzen waarover ik het, hopelijk in deze vergadering, graag eens zou willen hebben met de nieuwe CEO. Bij haar aanstelling deed ze de volgende, merkwaardige verklaring. Ze stelde dat ze zeer vereerd was. Tot daar is er geen probleem. Ze zei echter dat ze vereerd was aan het hoofd te staan van het grootste mediabedrijf van dit land. Ik vind dat een merkwaardige uitspraak. Het is waar dat de VRT het grootste mediabedrijf is, maar voor mij is de VRT niet op de eerste plaats een bedrijf, maar wel een openbare zender. Natuurlijk komt de CEO van Sanoma, uit een hypercommerciële omgeving. Het is in het verleden al gebeurd dat er managers in dienst zijn getreden bij de VRT die waarschijnlijk volledig uit het oog waren verloren dat er een verschil is tussen een openbare zender en een privé-zender. Het is dus essentieel dat een CEO moet beseffen dat hij toch niet zomaar een brief kan schrijven naar Belgacom TV en Telenet om erover te klagen dat de kijker het te gemakkelijk heeft om programma's op te nemen, zodat die kijker kan worden doorverwezen naar een betalende dienst, die, zoals u weet, Net Gemist heet. Ik vind dat een aberratie.

Minister, ik verwacht natuurlijk dat u daar een antwoord op zult geven, maar ik verwacht vooral van u dat u met ons eens samen nadenkt over de vraag wat eigenlijk de taak is van die openbare zender. Dit is immers een totaal verkeerd signaal van de heer Van Roe. Hij was fin-de-carrière, hoewel men bij de VRT natuurlijk nooit weet. De heer Van Roe heeft dat al een aantal malen gedacht en telkens komt hij terug. Als mevrouw De Preter een lange beleidstijd aan het hoofd van de openbare omroep is gegund, dan zou ik het interessant vinden dat u het daar met haar eens over hebt. Ik zou het interessant vinden, mocht u haar zeggen dat praktijken zoals de heer Van Roe zich heeft veroorloofd, eigenlijk niet passen bij de filosofie van de openbare omroep, tenzij u daar natuurlijk een andere mening over hebt.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, geachte leden, ik heb het betoog van de heer Van Der Taelen aandachtig beluisterd. Eerlijk gezegd, ik ben het volledig met hem eens. Ik vind ook dat de openbare omroep niet thuishoort in het rijtje omroepen die klagen.

We moeten dat wat doorzien: ze doen dat om strategische redenen. Er zijn andere onderhandelingen gaande en dat speelt een rol. Ik vind dat de openbare omroep niet in het rijtje van vtm en VT4 past. Ik kan de commerciële omroepen perfect begrijpen. Ik heb daar totaal geen probleem mee. De openbare omroep steunt dit echter ook. De heer Van Roe doet dat. Ik vind dat naast de kwestie. Als er ooit een discussie over komt, waarschijnlijk bij de nieuwe beheersovereenkomst, met nieuwe businessmodellen of om het even wat, dan vind ik dat een strategische beslissing. Als de VRT dit al dan niet doet, dan moet de heer Van Roe dat doen namens zijn raad van bestuur. Dan was het niet de heer Van Roe die had moeten tekenen, maar de heer Van den Brande. Dit is immers een voorbeeld van een strategische beslissing. De heer Van Roe staat natuurlijk aan het begin van zijn pensioen. Ik ben het volledig eens met de stelling van de heer Van Der Taelen.

Ik heb de indruk dat in heel deze discussie een aantal omroepen nog in het tijdperk van de paardentram zitten, maar dat wij ondertussen al in het tijdperk van de stoomtram zijn

aanbeland – om het op een ouderwetse manier te zeggen. We zien dat in de Verenigde Staten de top-CEO's van de drie traditionele omroepen met hun klikken en klakken zijn buitengezet omdat ze geen antwoord vinden op wat er in het medialandschap aan het gebeuren is. Dat dit voor de commerciële omroepen het geval is, geen enkel probleem, maar voor de openbare omroep kan dit niet. Je kunt nooit naar de beleidsintenties van de minister vragen. Het voorspelbare antwoord is – terecht – dat het zal moeten worden bekeken in een nieuwe beheersovereenkomst. Maar wat de heer Van Roe hier doet en waar hij voor pleit: dat kan niet, ook niet naar de geest van de huidige beheersovereenkomst.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik zal proberen om op dat vlak minder streng te zijn voor de VRT, want als je in een commerciële omgeving moet werken en ook toelaat dat de openbare omroep een aantal commerciële activiteiten ontwikkelt, dan krijgt zij natuurlijk met dezelfde problemen af te rekenen als de commerciële omroepen. Het moet inderdaad het voorwerp van een grote discussie vormen. Sommige collega's voorspellen dat de drie ondertekenaars moeten vrezen voor hun job, want volgens een collega zullen die omroepen binnenkort niet meer bestaan. Nu ja, een is er al niet meer, dus enkel nog die twee andere. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Wat is 10, 15 jaar, mijnheer Decaluwe? U bent nog jong, u zult het, hoop ik, nog meemaken. Of u nog hier zult zitten, weet ik niet. Maar u kunt nog altijd boeken schrijven. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Kom, mijnheer Decaluwe, een beetje gevoel voor humor. Dat moet kunnen.

De omroepen maken terecht de opmerking aangezien zij voor content zorgen. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Ik ben een liberaal. Mijnheer Decaluwe, ik ga uit van wat de consument wil. Als de omroep voor content zorgt en de distributiebedrijven halen er achteraf hun winsten uit, dan is een pax media misschien noodzakelijk. We hebben enkele jaren geleden een pax media gehad tussen de commerciële omroepen en de openbare omroep. Dat werkte behoorlijk. Mijnheer Decaluwe, ik lach daar niet mee. U neemt een verregaand standpunt in. Niet iedereen is het ermee eens, maar het betekent wel dat we de komende jaren naar een ander medialandschap evolueren.

Hoewel ik niet pleit voor overheidsinmenging, pleit ik er toch voor dat de minister van Media een andere rol zal krijgen dan alleen maar toekijken op wat de openbare en de commerciële omroepen doen. Er is misschien een regulerende of intermediaire rol weggelegd voor de overheid om de discussie tussen distributeurs en omroepen in goede banen te leiden. Dat zal sowieso een discussie zijn. Er zal ook rekening mee moeten worden gehouden in de beheersovereenkomst. De leider van de openbare omroep mag dit doen, vooral omdat wij, als overheid, toelaten dat die openbare omroep zich ook met commerciële activiteiten inlaat. Uit het een volgt het ander. We kunnen de openbare omroep niet toelaten om commerciële activiteiten te doen en hem tegelijk vragen over zich te laten rijden. Dat is onlogisch.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Nu ik voel welke richting het uitgaat, moet ik wel spreken. Niets is nog zeker. Hoe kun je tegelijk liberaal zijn en belastinggeld geven aan de openbare omroep en de kijker dan nog eens laten betalen? Dat is hetzelfde als met de tunnel en de tol van de Oosterweelverbinding. Het zal wel aan mij liggen dat ik dat weer niet begrijp.

De opmerking van de heer Van Der Taelen is terecht en goed. Zijn vraag is zeer sterk omdat die nog naar boven zal komen in de bredere discussie die we nog zullen voeren. De VRT hoort inderdaad niet thuis in dit rijtje.

Ik wil daar nog verder in gaan. Je moet met de openbare omroep een protocol afspreken waarbij wordt vastgelegd dat de openbare omroep bepaalde programma's niet mag aanbieden

in een digitaal betaalmodel. Dat is volgens mij niet zijn taak. Als je aan de andere kant zegt dat bepaalde content wel mag worden aangeboden terwijl er niet voor mag worden betaald, creëer je concurrentievervalsing. Dan neem je bij de commerciële omroep bepaalde zaken weg. Je moet daarover duidelijke afspraken maken en opleggen aan de openbare omroep, die toch betaald wordt met overheidsgeld. Hij mag dat soort programma's niet aanbieden in betaalmodellen omdat hij daarmee concurreert met de commerciële omroepen. Als het gaat om content die hij zelf produceert, moet je daarover een bredere discussie voeren. Elke burger is vrij om te betalen wat hij wil. Maar je kunt niet langs de ene kant geld geven, terwijl de burger langs de andere kant nog eens moet betalen waarvoor hij eigenlijk al betaald heeft. Daar heb ik het toch moeilijk mee.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik begrijp de reactie uit de buik van de heer Van Der Taelen, die het vreemd vindt dat de openbare omroep die brief aan de operatoren ook heeft ondertekend. Anderzijds wijst dat er toch ook op dat de VRT blijkbaar marktconform wil zijn – en dat is toch iets wat al vaak gevraagd werd, ook hier. Wij zijn in een spanningsveld terechtgekomen waarin we enerzijds aan de VRT vragen om als een goede huisvader marktconform te werken, terwijl wij anderzijds, en even terecht, gezien de specifieke opdrachten van de openbare omroep, toch ook niet willen dat de commerciële logica altijd wordt gevolgd. Wij zullen niet een-twee-drie uit dat spanningsveld komen. In de aanloop naar de beheersovereenkomst zullen wij daar iets langer moeten bij stilstaan.

De heer Philippe De Coene: Wij moeten ingaan op de suggestie van een aantal leden om het fundamentele debat te voeren over de tweede betaling van iets dat met publieke middelen is gemaakt. Wij weten namelijk niet wat in de toekomst zou kunnen worden aangeboden in dat tweedebetalingssysteem.

Nog los van het feit of het nu geoorloofd is om als openbare omroep die brief mee te ondertekenen, zelfs al dan niet als CEO of raad van bestuur, vond ik het ook geen slimme brief. Ik ken mensen die niet wisten dat ze de techniek bezaten om programma's op te nemen en die het sinds deze brief wel weten. Collega's, vraag aan de distributeurs de ratio tussen een box en een recorder. Dat gaat steeds meer in het voordeel van de recorders, boxen worden nauwelijks nog aan de man of de vrouw gebracht. Mensen in mijn onmiddellijke nabijheid hebben mij gevraagd hoe ze konden programma's opnemen. Ik heb dat graag uitgelegd. Men moet de mensen altijd helpen, ik ben nog een oude dienstbetoonsocialist. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik beschouw in dit verband het mee ondertekenen als een autonome beslissing van de VRT-directie. Het debat dat we er hierover hebben, toont aan dat er een aantal inhoudelijke lijnen zijn waarover we de volgende periode zullen moeten debatteren.

De VRT is wel degelijk een publiek bedrijf. Dat betekent voor mij dat de VRT zich organiseert als een bedrijf en dat er dus intern heel veel manieren en procedés zijn om een zo groot mogelijke effectiviteit te halen bij het bereiken van de missie en doelstellingen. Die missie en doelstellingen maken wel het verschil. Daardoor past de VRT niet op dezelfde manier in het rijtje als de andere, private, bedrijven. De VRT is een publiek bedrijf, met een publieke missie en publieke doelstellingen. In de voorbereiding van de beheersovereenkomst zullen we het debat voeren, rekening houdend met die missie en doelstellingen, over hoe we dat publieke bedrijf zullen financieren. Zullen we het alleen met belastingmiddelen financieren, of heeft dat publieke bedrijf de opdracht om op zoek te gaan naar eigen inkomsten? Zo ja, wat zijn dan de beperkingen? Waar willen we niet dat er eigen inkomsten worden gezocht en gevonden? In dat verband zullen we zeker ook moeten onderzoeken wat dat voor de consument betekent.

Volledigheidshalve wil ik zeggen dat het niet meteen de bedoeling van die open brief was om de consument de dupe te laten zijn. Ik citeer: "De Vlaamse kijker mag niet de dupe worden

van het beleid van Telenet en Belgacom: de omroepen vragen geen extra vergoedingen voor het opnemen van programma's aan de kijkers, maar wel aan de distributeurs. (...) Wat ons betreft moet de koek niet groter worden, maar wel eerlijk verdeeld."

Dat geeft meteen de derde discussielijn aan: het veranderende medialandschap, waarop veel collega's hebben gewezen. Het gaat dan om de veranderende posities van de distributeurs ten opzichte van de omroepen. Die veranderende krachtsverhoudingen liggen aan de basis van die brief. In de voorbereiding van de beheersovereenkomst zullen we daarover zeker met elkaar moeten spreken. Wij moeten onderzoeken hoe in dat veranderende medialandschap de missie en de doelstellingen van de publieke omroep in de nieuwe beheersovereenkomst zullen moeten worden bepaald en welke belangen wij daarin als overheid willen beschermen.

Die inhoudelijke lijnen moeten wij volgen. Ik zal zeker op het gepaste moment mijn eigen insteek tot het debat geven.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Lukas Van Der Taelen: Dank u, minister, voor uw antwoord. Ik hoop vooral dat we met een tabula rasa zullen kunnen spreken over de beheersovereenkomst. Het staat bijvoorbeeld in geen enkele steen gebeiteld dat we een initiatief zoals 'Net gemist' betalend moeten houden. We kunnen daarop terugkomen.

Ik zie dat in Nederland de logica helemaal anders is. Je kunt daar naar de openbare zender kijken, en dan kun je, via de website van de openbare zender, die programma's helemaal gratis opvragen. In Vlaanderen heeft men bij de VRT een initiatief gelanceerd waarbij men plots aan de kijker een betaling vraagt voor een programma dat hij had kunnen opnemen met zijn digicorder. Ik denk niet dat daarover veel is gediscussieerd. Als dan blijkt dat veel mensen een beetje het recht in eigen handen nemen en programma's opnemen in plaats van naar Net gemist te kijken, schrijft de CEO een brief. Het blijft, ondanks de zinnen die u voorleest, een brief waarin hij ervoor pleit om dat opnemen onmogelijk te maken. Ik hoop dat dit tot het verleden behoort en dat we tijdens de discussie over de openbare zender die we weldra zullen hebben, het daar eens over kunnen hebben en dat de fouten uit het verleden kunnen worden rechtgezet.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: We moeten een en ander misschien eens toetsen aan enkele buitenlandse voorbeelden. Ik nodig de collega's ook uit om zich een aantal terminologieën eigen te maken. Voor mij betekent 'commerciële activiteit' nog iets anders. 'Marktconformiteit' is in een dergelijk dossier voor mij ook nog iets anders.

Kijk naar Nederland, Groot-Brittannië, Duitsland, Frankrijk. Bekijk die modellen, en dan zult u zien dat zij met commerciële activiteiten, zoals wij dit omschrijven in de huidige beheersovereenkomst, weinig of niets te maken hebben. Het kan misschien onder de norm publieke dienstverlening vanuit de openbare omroep worden bekeken, in het kader van de universele dienstverlening. Wij moeten dat debat grondig voeren. Want wat in de brief stond, was opnieuw een verkapte vorm van verhoging van een soort kijk- en luistergeld dat er nu al op een slinkse manier is ingeslopen. Dat willen we niet.

Er wordt vandaag met scherp geschoten naar Telenet en Belgacom. Maar die geven al miljoenen euro's aan veel omroepen. Als het gaat over de VRT, dan spreken we over een serieus bedrag. Ik wil de transparante stromen zien. Wat geeft men voor wat? Als je niet weet hoe dat juist in elkaar zit, is het moeilijk om daarover te discussiëren. Dat lijkt me een van de best bewaarde geheimen. We moeten dat eens rustig bekijken en analyseren, los van de auteursrechten. Tussen haakjes, een aantal van die distributeurs doen dat op vrijwillige basis. Daar spelen natuurlijk commerciële belangen.

Minister, er is bij de openbare omroep nog iets anders niet transparant. De heer Van Roe had daarover misschien beter eens een brief naar zichzelf geschreven. Voor bepaalde recente

programma's bestaat er verwarring tussen Net gemist en Ooit gemist. Dat zit allemaal door elkaar. Het prijzenbeleid daarvan begrijp ik ook niet meer. Daar zit zelfs geen lijn in. Ik dacht dat de bedoeling van Ooit gemist het verdere verleden was. Maar daar zitten ook recente programma's in. Net gemist is voor wie 's avonds iets niet heeft kunnen zien, die kan het dan 's anderendaags bekijken. Ik dacht dat we in dit parlement hadden afgesproken dat informatie- en duidingprogramma's gratis moesten zijn. Maar als je 'Villa Politica' opnieuw wilt bekijken, moet je betalen. Dat is een vaststelling. *(Opmerkingen van de heer Philippe De Coene)*

Mijnheer De Coene, ik zie graag nog eens mezelf. *(Gelach)*

Waar zit het beleid daar, waar zit de transparantie daar? Ik heb de indruk dat er met elke nieuwe directeur een nieuw beleid is. Wat zijn daar de afspraken over de opbrengsten? Wat gaat naar wat? Gaat dat naar de distributeur, of naar de openbare omroep? Hoe zit dat in elkaar? Als we de discussie grondig voeren, en als we inderdaad toelaten dat er in het kader van de nieuwe digitale televisie nieuwe businessmodellen mogelijk moeten worden gemaakt voor de openbare omroep – waar ik ook voor pleit – moeten we eerst een inventaris hebben van hoe en wat hoeveel. Dat hebben we vandaag officieel niet. We weten wel officieus een en ander, maar het is vaak gissen. We moeten dit zo snel mogelijk voorbereiden. We hebben die inzichten nodig, anders voeren wij een virtuele discussie in de mist. Dan moeten wij niet verwonderd zijn dat we bij de nieuwe beheersovereenkomst, zoals de vorige keer, na een jaar moeten zeggen dat het, voor wat betreft die commerciële opbrengsten, toch niet is wat we ervan hadden verwacht.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik hoor de heer Decaluwe zeggen dat hij zichzelf nog graag eens ziet. Dan is er tenminste iemand die hem graag ziet. *(Gelach)*

Ik voelde mij aangesproken toen hij zei dat we de definities eens goed moeten bekijken. Wat is marktconformiteit, enzovoort. Collega, ik heb het hier wel degelijk goed als ik hier over marktconformiteit spreek. Ik vermoed dat als we Net gemist gratis maken, niemand nog naar I-watch gaat kijken. Je speelt wel degelijk mee op die markt. We hebben dat gezien in Nederland, waar de markt momenteel volledig kapot is. Het hangt allemaal aan elkaar.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Collega's, excuseer mij als ik soms eens de verkeerde termen zou gebruiken. Daarom zijn mijn bedoelingen niet minder nobel.

Inderdaad, mijnheer Vandaele, je speelt in een markt. De heer Decaluwe kan gelijk hebben als hij zegt dat commerciële activiteiten heel goed bepaald zijn, maar in elke vergadering van deze commissie wordt de discussie gevoerd dat de VRT zich gedraagt als een commercieel bedrijf. Telkens opnieuw is dat de grote klacht en de onduidelijkheid. De VRT is een openbare omroep, maar gedraagt zich als een commercieel bedrijf. Het lijkt me dan niet onlogisch dat de VRT ziet dat de belangen van haar businessmodel in het gedrang komen. Dan redeneert de VRT op dezelfde manier als de commerciële bedrijven. Het belangrijkste is dat er overleg moet zijn tussen openbare omroepen, distributeurs en productiehuizen. Daar moeten concrete afspraken worden gemaakt. Ik ben niet voor regels, maar waarschijnlijk zal het niet anders kunnen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik wil het nog even hebben over marktconformiteit. Dat is een andere discussie, want dan praten we over het soort van televisieproducties in een betalend model als openbare omroep. Ik kijk nooit naar Villa Politica, omdat ze mij niet vragen, dus kan ik niet kijken. Ik val van mijn stoel dat je daarvoor moet betalen. Villa Politica was ingevoerd op vraag van de politiek na het afschaffen van de uitzendingen door derden. Voor ik hier zat, is dat in deze commissie bedisseld, als ik me niet vergis. Ik vind het vreemd dat

nog niemand daarover lawaai heeft gemaakt, omdat je ook nog eens moet betalen voor de politiek, terwijl je in dit huis nog eens faciliteiten krijgt en het geld om het produceren. Dat is drie keer betalen.

De heer Philippe De Coene: Mijnheer Verstrepen, beeld u in dat u er dan in komt. Dan gaan ze er nog meer voor vragen.

De heer Jurgen Verstrepen: Stel u voor. Ik zou weigeren om voor mezelf te betalen. Dit is een extreem mooi voorbeeld. Dergelijke zaken moet de VRT gratis aanbieden. Als je dan begint over marktconform: niemand anders zendt zoiets uit. Dat heeft niets met marktconformiteit te maken. In de kerntaken van de openbare omroep moeten we bepalen wat hij gratis moet aanbieden, en in de gaten houden waar de commerciële zenders zich op het terrein begeven waar ze marktverstoring kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Als de discussie over wat al dan niet betalend zal zijn, wordt gevoerd, wil ik de ontsluiting van het archief van de VRT inbrengen. In hoeverre zal dat ooit betalend worden? Je betaalt twee keer, want je hebt al betaald om die programma's te laten maken. Aangezien de VRT altijd verder gaat met de digitalisering en het ontsluiten van het archief, is dat zeker een debatje waard in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de betrokkenheid van de Vlaamse overheid bij 'Platform 2' van Belgacom - 2433 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, mijn vraag om uitleg kunt u eigenlijk beantwoorden vanuit uw diverse bevoegdheidsdomeinen. Ik richt me dus tot u, niet alleen als minister van Media, maar eveneens als minister van Innovatie en Overheidsinvesteringen.

Op 4 september werd mijn aandacht gewekt door een interview in De Morgen met de topman van het telecombedrijf Belgacom, Didier Bellens. Dit interview paste eigenlijk in de reeks van persverklaringen van zowel de Vlaamse omroepen als de distributiesector tijdens die periode. Aanleiding hiervoor was de vrees van de omroepen dat ze inkomsten mislopen tengevolge van de opnamefaciliteiten die de distributeurs aan hun klanten aanbieden. Dat was daarnet aan de orde. Maar de heer Bellens zag tevens de kans om de ingrijpende verruiming van het digitale platform Belgacom TV aan te kondigen.

De strijd om de digitale consument woedt vandaag in alle hevigheid. Zo was er onlangs de aankondiging van telecomoperator Mobistar om weldra ook digitale televisie aan te bieden. Uiteraard juich ik dit initiatief toe. Een nieuwe speler op de digitale markt zal de grootmachten Telenet, met een quasi monopolie in het Vlaamse landsgedeelte, en Belgacom, in het zuiden van het land, weer wat onder druk zetten. Hoe meer concurrentie, hoe meer de consument zijn keuzemogelijkheden ziet toenemen.

In deze strijd om de digitale consument wil Belgacom een stap verder gaan dan digitale televisie. Het bedrijf wenst de nieuwe technologische ontwikkelingen verder te exploiteren via een nieuw platform waarin interactiviteit met en tussen de gebruikers groter wordt. Tot voor kort was dit nieuwe initiatief onder de codenaam 'Platform 2' bekend, maar ondertussen blijkt dat het nieuwe platform de naam Belgacom Entertainment krijgt toegemeten.

De topman liet alvast weten dat hij op die manier het marktaandeel van 50 percent op de digitale tv-markt dichterbij wou brengen. In de eerste plaats wil de operator de doelgroep van de onlinegamers aansnijden. Daartoe heeft Belgacom reeds een aandeel van 2,6 percent gekocht van het Amerikaanse bedrijf OnLive en een exclusiviteitscontract gesloten voor België en Luxemburg met deze laatste, toch wat het aanbieden van het gameplatform in een bundel met andere producten betreft.

Vanaf volgend jaar zal iedereen dus games on demand kunnen spelen op televisie, smartphone, tablet enzovoort. Maar daarnaast wil Belgacom in de toekomst ook andere diensten aanbieden, zoals e-learning en e-health. Met e-health zou het alvast de bedoeling zijn om medici en patiënten via het netwerk met elkaar in contact te brengen. Ook Telenet schijnt al dergelijke proefprojecten te hebben opgezet. Gaming en e-learning liggen dan weer meer in elkaars verlengde, zoals Bellens terecht opmerkte.

Zo zou de mogelijkheid worden gepland om kleuters via gaming te leren lezen en rekenen. Maar het platform kan ook worden gebruikt om scholen interactief te maken in de nieuwe technologie in het kader van verscheidene lessen, bijvoorbeeld historische films in de lessen geschiedenis. De topman van Belgacom sprak dan ook zijn voornemen uit om te investeren in verschillende onderwijstoepassingen.

Daartoe zou reeds contact opgenomen zijn met de Vlaamse overheid, die interesse zou hebben getoond. De vraag rijst natuurlijk welke onderwijstoepassingen Belgacom precies aan de Vlaamse overheid heeft voorgelegd en wat er van de overheid wordt verwacht. Belgacom komt met een voorstel, maar het is niet uit te sluiten dat andere spelers in de toekomst gelijkaardige initiatieven wensen te ontplooien. Dus is het van essentieel belang te weten op welke manier de overheid en Belgacom eventueel zouden samenwerken.

Minister, heeft de Vlaamse Regering besprekingen gehad met Belgacom in het kader van mogelijke toepassingen van 'Platform 2' in het algemeen en de onderwijstoepassingen in het bijzonder? Indien wel, wat is er concreet besproken? Welke concrete voorstellen heeft Belgacom gedaan en wat is het resultaat? Heeft dit resultaat invloed op het budget van de Vlaamse overheid? Indien niet, is er in de nabije toekomst overleg gepland met Belgacom hierover?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Het antwoord is heel kort. Ik noch mijn kabinet hebben al een opportuniteit gehad om daarover met de heer Bellens of Belgacom een gesprek te hebben. Ik hoop dat die opportuniteit er wel komt.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik stelde deze vraag omdat de heer Bellens had gezegd dat hij contact had gehad met de Vlaamse overheid. Misschien kunt u aan uw collega's vragen of dat het geval is. Als hij het zegt, zal het misschien wel waar zijn. Zult u daarover zelf contact opnemen met Belgacom?

Minister Ingrid Lieten: Toch wel. Het lijkt me zeker interessant om goed geïnformeerd te zijn.

De heer Bart Tommelein: Wordt vervolgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brussel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verslaggeving in de Vlaamse televisiejournals over de federale politiek
- 36 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Brussel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brussel: Voorzitter, collega's, minister, mijn vraag gaat over de tijdsverdeling bij de politieke verslaggeving van federaal beleid. Uit een onderzoek van het Elektronisch Nieuwsarchief (ENA) van de Universiteit Antwerpen en de K.U.Leuven blijkt dat slechts één vierde van de federale politici die in de Vlaamse televisiejournals aan bod komen, Franstalig is, met als gevolg een vertekend beeld van de Belgische federale politiek. Nochtans zijn de Franstalige politici op federaal niveau ook voor de Vlaamse kijker relevant, aangezien zij besluiten nemen die ook de Vlaamse kijkers rechtstreeks aanbelangen.

De wetenschappers onderzochten alle nieuwsuitzendingen van 19 uur op Eén en vtm in de periode 2003-2009. In totaal gaat het om 4872 uitzendingen en 107.649 nieuwsitems. De toch al minieme aandacht voor Franstalige politici in onze tv-journals nam tussen 2003 en 2007 duidelijk af. Sinds de formatiecrisis van 2008 is er opnieuw meer aandacht, maar het niveau van 2003 werd nog niet gehaald. De onderzoekers denken dat de aandacht voor Franstalige politici ingegeven wordt door specifieke gebeurtenissen en evenementen. Franstalige parlementsleden komen in de journals van Eén en vtm amper aan bod, net als regionale politici of leden van de oppositie. Maar zelfs de Franstalige federale regeringsleden komen beperkt aan bod. Zij krijgen slechts één vijfde van de aandacht, hoewel ze de helft van de federale ministers leveren, en als ze in het nieuws en aan het woord komen, moeten ze het redden met minder spreektijd.

De aandacht voor Franstaligen en Nederlandstaligen is ook kwalitatief verschillend: de dominantie van de regeringspartijen is totaal, en parlement of oppositie krijgen aan Franstalige zijde zo goed als nooit de kans om hun standpunt uit de doeken te doen. De politici die aan bod komen, zijn bovendien telkens dezelfde, met MR-voorzitter Didier Reynders, PS-vicepremier Laurette Onkelinx en PS-voorzitter Elio Di Rupo op kop. Dat Franstalige politici die Nederlands praten, meer kansen krijgen, is evident. Dat is dan ook het geval.

Het gebrek aan aandacht voor de politieke discussie aan de andere kant van de taalgrens en het focussen op steeds dezelfde figuren geeft volgens de onderzoekers de indruk dat de Franstalige politiek één pot nat is. Volgens de onderzoekers is het ook niet uitgesloten "dat de tendens tot het focussen op de eigen regio toeneemt met de concurrentie op de nieuws- en mediamarkt. Hoe competitiever de tv-markt, hoe meer nieuwsmakers de kijkers aan zich willen binden door actoren te tonen waar de kijkers een of andere band mee hebben." Het is echter belangrijk dat de Vlaamse omroepen voldoende berichten over wat er op politiek vlak gebeurt ten zuiden van de taalgrens, en natuurlijk vice versa, om de informatieverstrekking toch objectief te houden. Als het over federale politiek gaat, gaat het eigenlijk niet om een taalgrens, want de federale materie geldt voor heel België.

Minister, hoe evalueert u de resultaten van het ENA-onderzoek? Hebt u de resultaten van bovengenoemd onderzoek reeds besproken met het Elektronisch Nieuwsarchief? Het ENA wordt immers gesubsidieerd met een projectsubsidie van de Vlaamse minister van Media. Werden er adviezen geformuleerd door het ENA? Zo ja, welke? Kan op basis van het onderzoek aan een concreet initiatief voor een meer evenwichtige berichtgeving gewerkt worden? Werden de resultaten van bovengenoemd ENA-onderzoek reeds besproken met de Vlaamse omroepen VRT en vtm? Indien ja, met welke bevindingen? Indien neen, waarom niet en wordt er nog een overleg gepland?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, ik heb zeer aandachtig geluisterd naar deze vraag. Zoals u weet, heeft deze commissie een traditie als het gaat om pogingen om aan de inhoud van zenders te raken. Een onderzoek is een onderzoek. Maar, collega, ik heb uw vragen afgewacht. Ik hoor adviezen. U vraagt of de minister gesprekken heeft gevoerd. Ik zal heel kort zijn. Ik hoop dat ze geen gesprekken zal voeren over de manier waarop de actualiteit wordt ingevuld door de redacties bij de omroepen. Minister, als u nu zegt dat u dat zult doen, dan zal ik hier eens wat gas geven! *(Gelach)*

Laten we ernstig blijven. Iedereen klaagt over de aandacht. Dat is een heel andere discussie. Maar zelfs dan vind ik dat dat niet kan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, de vraag van mevrouw Brusseel wekt toch enige verbazing. En dat is een understatement. Het is onbegrijpelijk dat een zo jong en fris iemand als zij zo in het verleden kan blijven leven. Het is nu eenmaal een feit dat de Vlamingen en Franstaligen elkaars zenders niet meer bekijken, elkaars kranten niet meer lezen. Dat is een vaststelling. Men kan dat leuk vinden of niet. Het is inderdaad ook wederzijds. De klachten van de collega zijn gericht op de Vlaamse omroepen. Maar aan de andere kant is het natuurlijk ook zo.

Voorzitter, het toont aan dat we leven in twee verschillende samenlevingen, en toch zeker in twee verschillende culturen. Begrijp me niet verkeerd. Ik heb er niets op tegen dat we geïnformeerd worden. Informatie is altijd goed. We moeten dus zeker geïnformeerd worden over wat aan de andere kant gebeurt, en vice versa. Maar de manier waarop de collega het hier voorstelt, vind ik toch bevreemdend. Ook de argumenten zijn dat. Mevrouw Brusseel, u zegt bijvoorbeeld dat de Franstaligen maar één vijfde van de aandacht krijgen, hoewel ze de helft van de federale ministers leveren. Dat is een zeer eigenaardig argument. Het feit dat ze de helft van de ministers leveren, is ook al een vreemde vaststelling. Dat geeft ook niet de eigenlijke demografische verhouding aan. Maar goed, we kennen de achtergrond.

U zegt ook dat de Franstalige politici die Nederlands spreken, meer kansen krijgen. Dat zou er natuurlijk nog aan ontbreken.

Mevrouw Ann Brusseel: Dat zijn vaststellingen. Het is niet mijn ideologie. Het zijn vaststellingen.

De heer Wilfried Vandaele: Al die Franstalige politici die voortreffelijk Nederlands spreken, dat vind ik heel plezierig. Ik wens ze proficiat.

U zegt dat er steeds gefocust wordt op dezelfde figuren. Dat is verdorie in Vlaanderen ook zo! Het is altijd de heer Decaluwe. *(Gelach)*

Kijk naar de opnames in ons eigen parlement. Het zijn altijd dezelfden die men toont. Meestal zijn het die figuren die maar één keer per week komen. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mijnheer Decaluwe, ik was een andere zin begonnen.

De voorzitter: Het ging om Bart De Wever. *(Gelach)*

De heer Wilfried Vandaele: Ik noem geen namen. Voorzitter, ik denk dat we er allemaal in onze rangen tellen.

Ik vind het ook heel eigenaardig dat uitgerekend een liberaal politicus de overheid aanmoedigt zich te moeien met de redactionele inhoud van de programma's. Dat is nog nooit vertoond. Voorzitter, ik ben echt van mijn melk als ik dat allemaal hoor. Ik denk dat de collega iets tot leven wil wekken dat al heel lang dood is. Daar bestaat ook een woord voor, mijnheer Decaluwe.

Mevrouw Ann Brusseel: Kunnen we het wat deftig houden?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: In tegenstelling tot de collega's zal ik heel vriendelijk beginnen. Ik zou mevrouw Brusseel welkom willen heten in de commissie Media, die eigenlijk over het algemeen een volledig mannelijke samenstelling heeft. De minister staat hier wel haar mannetje, dus dat valt nogal mee.

Maar, mevrouw Brusseel, als ik de resultaten van de studie lees, dan stel ik vast dat de Franstalige politici het er in Vlaanderen en op de Vlaamse tv nog altijd beter van afbrengen dan Vlaamse politici van het Vlaams Belang. Als u de cijfers naast elkaar zou leggen, zou u nogal schrikken. Het gaat dan niet om één vijfde, ook niet om één tiende: het gaat dan amper om één honderdste van de zendtijd die aan politiek wordt gespendeerd.

Daarenboven ben ik er ook geen voorstander van. Want dat wordt me altijd verweten. In het verleden heb ik hier nog eens een vraag gesteld over het feit dat het Vlaams Belang bijna niet aan bod kwam op de VRT. Ik baseerde me wel op een veroordeling van de VRT door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) en een bevestiging van de beslissing van de VRM door de Raad van State. In het arrest had de Raad van State het zelfs over kiezersbedrog. De basis om een vraag te stellen was dus wel steviger. Ik ben dan ook benieuwd.

De collega vraagt of er een concreet initiatief kan worden uitgewerkt. Ik ben nog altijd van mening dat er een concreet initiatief is, namelijk het Mediadecreet, en meer bepaald artikel 39, waarin staat dat de berichtgeving onpartijdig moet zijn en dat er non-discriminatie moet zijn. Ik vermoed dat dat als initiatief volstaat, als het maar wordt toegepast.

Ik ben zeer nieuwsgierig naar het antwoord. Toen ik daarover vragen stelde, heeft de minister gezegd dat als ik me benadeeld of gediscrimineerd voelde, ik me maar tot de VRM moest wenden. Ik vermoed dat het antwoord van de minister vandaag niet anders zal zijn. Ik betreurt dat u liever op de kar springt en hier liever de Franstaligen in de Vlaamse media komt verdedigen, terwijl er arresten, beslissingen zijn van de VRM in gevallen dat Vlaamse politici worden uitgesloten uit de media. Want dan hoor ik niemand piepen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw Brusseel, uw vraag om uitleg doorkruist het antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Tommelein over hetzelfde onderwerp. Het antwoord op die schriftelijke vraag wordt eerstdaags aan het parlement bezorgd. Het zal gelijkaardig zijn aan het antwoord op deze vraag.

Vooraf dit. Het ENA wordt sinds 5 jaar gesubsidieerd met projectsubsidies vanuit het mediabeleid. Bij de evaluatie van de lopende projectsubsidies dit voorjaar, heb ik het ENA gevraagd aandacht te hebben voor een meer zichtbare en breed toegankelijke output op basis van de archivering van het materiaal. Op die manier kan en moet het publiek debat worden gestimuleerd op basis van een zeer waardevol archiveringsinitiatief, dat in het verleden misschien te veel onderbenut bleef.

Het ENA heeft duidelijk gehoor gegeven aan deze vraag met het opstarten van zijn 'Nieuwsmonitor. Berichten van het Elektronisch Nieuwsarchief'. Het eerste nummer van deze Nieuwsmonitor heeft, zo mag onder andere blijken uit deze vraag, effectief al een publiek debat tot gevolg. Dit is op zich al positief.

In verband met de resultaten die blijken uit het concreet onderzoek die vermeld staan in de Nieuwsmonitor 1, heeft mijn administratie contact opgenomen met het ENA om verdere toelichting te krijgen. De toelichting van het ENA betrof de volgende elementen: het onderzoek van het ENA is descriptief van aard. Dat wil zeggen dat het een zorgvuldige analyse maakt van de inhoud van het nieuws op de Vlaamse tv-zenders. Het ENA stelt vast dat Franstalige politici, ook de federale, weinig op het Vlaamse nieuws verschijnen, en als ze verschijnen, is het korter en de selectie van politici is anders. Vermoedelijk zijn het alleen maar meerderheidsleden.

In Nieuwsmonitor 1 wordt ook zijdelings gesproken over de mogelijke oorzaken en de mogelijke gevolgen van deze beperkte representatie van Franstalige politici. Het is belangrijk te benadrukken dat dit deel van het rapport niet gebaseerd is op onderzoek, maar op een interpretatie van de ENA-onderzoekers zelf. Het ENA is ervan overtuigd dat de beperkte en eenzijdige voorstelling van de Franstalige politieke wereld gevolgen heeft voor de opinies van het Vlaamse publiek, maar ze kunnen dat niet wetenschappelijk onderbouwen in dit geval. Wel is er het algemeen sociaalwetenschappelijke inzicht dat correcte informatie over andere gemeenschappen en culturen noodzakelijk is om stereotyperingen en vooroordelen te vermijden. Een gebrek aan informatie zal in de praktijk gepaard gaan met een stereotypering en een beperkte visie op de eigenschappen van andere bevolkingsgroepen.

Hetzelfde geldt voor de oorzaken van de scheve verdeling. Het is vermoedelijk een combinatie van de mindere beschikbaarheid van Franstalige politici voor de Vlaamse nieuwsprogramma's en de inhoudelijke keuzes die de Vlaamse omroepen maken. Zicht krijgen op de oorzaken en gevolgen van de representatie van politici in het nieuws vergt bijkomend wetenschappelijk onderzoek, aldus het ENA.

Het ENA is een organisatie die zich bezighoudt met het monitoren, dus archiveren, annoteren en rapporteren van de nieuwsprogramma's van beide grote Vlaamse tv-zenders. Een deel van de opdracht van het ENA is, zoals gezegd, ook expliciet om input te leveren voor het maatschappelijke en politieke debat inzake de nieuwsmedia en hun kwaliteit. Maar die input is feitelijk en niet normatief: het gaat om systematische wetenschappelijke inhoudsanalyses uitvoeren, niet om het formuleren van beleidsadviezen. Met andere woorden, het ENA moet de feiten leveren waar andere onderzoekers of beleidsmakers mee aan de slag kunnen gaan. Het ENA formuleerde dus over dit dossier, net als over andere dossiers in het verleden, geen beleidsadviezen voor de minister.

Een theoretische piste zou kunnen zijn: het reguleren van de nieuwsinhoud door de Vlaamse overheid. Ik kan, wil en mag als minister echter niet ingrijpen op de redactionele autonomie. Er kan niet worden geraakt aan de vrijheid van journalisten en programmamakers. Onderzoeken zoals de Nieuwsmonitor 1 kunnen allicht echter wel tot een grotere bewustwording leiden onder nieuwsmakers en zullen misschien tot een debat of bijsturing binnen de redacties aanleiding geven.

Het feit dat het debat over nieuwsinhoud nu wordt gevoerd, gebaseerd op systematisch en longitudinaal onderzoek, kan volgens mij op zich al een effect hebben. Ook wil ik wijzen op een aantal reeds bestaande initiatieven zoals de rubriek Kijk op Wallonië in het programma De Zevende Dag. Tevens kan worden verwezen naar de mogelijkheid die het Prins Filipfonds biedt aan journalisten om een tijd door te brengen op de redactie van een andere taalgroep. Gelet op de technische specificiteit van de audiovisuele media is een dergelijke formule allicht iets moeilijker realiseerbaar voor radio en televisie, maar deze formule verdient zeker de nodige aandacht.

Het ENA heeft de resultaten van Nieuwsmonitor 1 tot nog toe niet rechtstreeks besproken met de omroepen. Het ENA heeft wel individuele reacties van individuele journalisten ontvangen, maar er is geen overleg met omroepverantwoordelijken geweest. De resultaten van het onderzoek heb ik wel voorgelegd aan de VRT en aan vtm. VRT-Nieuws stelt dat ze zich niet expliciet bewust waren van dit gegeven. Het is ook geen bewuste keuze van de VRT. Als de journaals van VRT en vtm of andere programma's zorgvuldig worden ontleed, zal men op verschillende parameters kunnen vaststellen dat de aandacht die aan sommige thema's wordt besteed, niet altijd recht evenredig is met bepaalde statistische verhoudingen. Nieuws wordt namelijk niet samengesteld op een apothekersweegschaal, maar volgt bepaalde wetmatigheden.

Zo speelt proximiteit een belangrijke rol om de kijker te betrekken bij het nieuws. Een gevolg hiervan is inderdaad dat politici met wie kijkers zich kunnen identificeren meer aan bod zullen komen dan anderen. Zo krijgen op internationale vergaderingen Belgische ministers

systematisch veel meer aandacht dan hun buitenlandse collega's, ook al staat dat niet altijd in verhouding tot het politieke gewicht, aldus de VRT.

Het is in ieder geval geen bewuste keuze van de VRT om Franstalige politici te discrimineren. De VRT geeft daarnaast nog enkele elementen mee: er is geen systematische daling in de aandacht die Franstalige politici krijgen in de Vlaamse tv-journaals. In feite stellen de auteurs dat de Franstalige politici minder aan bod komen indien er minder actualiteit is waarbij ze een rol spelen, en meer aan bod komen in de andere gevallen. Dit is volgens de VRT hoe nieuws wordt samengesteld.

De Vlaamse Media Maatschappij (VMMa) bezorgde me een gelijkaardige reactie als die van de VRT. De VMMa wijst erop dat de nieuwswaarde van de politici afhankelijk is van de actualiteit en de bestaande machtsconcentraties. Daarnaast stelde de VMMa ook vast dat Franstalige politici soms niet geïnteresseerd zijn om mee te werken aan de vtm-nieuwsuitzendingen.

Een oorzaak die de onderzoekers niet aanhalen, is het rechtstreekse verband tussen het kiespubliek en het kijkerspubliek. De VRT beschouwt het als een deel van haar opdracht als openbare omroep om te rapporteren over de politici die door de Vlaamse kiezers en kijkers zijn verkozen. Zij moeten zich ook verantwoorden voor wat ze gedaan en niet gedaan hebben.

Omgekeerd werkt het ook. Zo is het niet altijd eenvoudig om een interview te krijgen met een Franstalige politicus en soms weigert die zelfs ronduit. Franstalige politici zullen automatisch meer aan bod komen op de journaals van VRT en vtm als ze portefeuilles beheren die een grotere impact hebben en indien ze bijvoorbeeld een Franstalige premier kunnen leveren. Het is met andere woorden nog altijd de actualiteit en de realiteit van de Belgische politieke constructie die een bepalende invloed uitoefenen op de manier waarop er wordt bericht. Indien er bijvoorbeeld wordt beslist tot het oprichten van één federale kieskring, zal er ook meer aandacht besteed worden aan politici aan de andere kant van de taalgrens.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik ben het er volledig mee eens dat er een debat moest worden aangezwengeld. Bepaalde collega's vermoeden dat ik streef naar kordate richtlijnen voor de VRT, maar dat is niet het geval. Journalisten en nieuwsredacties zijn bekwaam en professioneel genoeg om keuzes te maken. Ik begrijp dat de manier waarop ze het nieuws samenstellen, afhankelijk is van de actualiteit.

Ik vond wel dat ENA een kwestie te berde bracht die wel even aandacht verdiende. Ik heb enkele bemerkingen over de nabijheid van politici, en van de informatie die wordt verstrekt. Ik kan begrijpen dat men de politici van de streek meer aan bod wil brengen, ook al om electorale redenen. Maar als het gaat over de kwaliteit van de nieuwsuitzendingen, hoop ik dat die zenders voldoende aandacht zullen hebben voor wat zich over de grenzen van onze regio afspeelt, want dat is ook belangrijk.

Ik heb in mijn vorige loopbanen vastgesteld dat veel mensen heel weinig afweten van wat zich in het buitenland, in Frankrijk of Wallonië, en in andere lidstaten of meer in het bijzonder in de Europese Unie, afspeelt. Daarom vind ik het belangrijk dat er tussen de verschillende sectoren een debat op gang komt over de inhoud van de nieuwsuitzending, zonder te willen zeggen dat de overheid moet bepalen wat de inhoud van die nieuwsuitzendingen wordt.

Ik kreeg de opmerking dat er niet over de inhoud mag worden gesproken. Ik was hier aanwezig bij de discussie over de digitale tv, en daar werd de inhoud wel mee in balans genomen. Daar gaat het over een andere kwestie, maar het gaat wel over inhoud. Doch dit even terzijde.

Mijnheer Vandaele, u merkt op dat de mensen over de taalgrens elkaar niet meer zo goed kennen, dat ze niet meer naar elkaars zenders kijken. Dat is inderdaad juist. Ik leef niet in het

verleden, maar in het heden. Ik weet dat ook. Daarom is het nuttig dat we elkaar op onze eigen tv-kanalen kunnen zien of horen. Ik vind uw analyse een beetje vreemd, maar dat zal aan mij liggen. Als we niet meer kijken naar La Une of La Deux, dan is het interessant dat we die Franstalige politici aan het woord zien op onze eigen kanalen. Zo kennen we elkaar wel nog. Dat is wel handig als je in hetzelfde land woont.

De overheid moet zich niet moeien. Daarover ben ik het met de collega's eens. Misschien is het maar best dat de overheid zich niet moeit, mijnheer Decaluwe, anders zou CD&V en haar katholieke zuil er in de voorbije maanden toch wel meer aan gedaan hebben om het heikele punt van het kindermisbruik in de kerk van de tv weg te houden.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw Brusseel, als u naar de commissie Media komt, probeer dan eerst te weten te komen waarover het gaat. Toen het ging over digitale tv, ging het totaal niet over inhoud, het ging over iets anders. Het is not done om te praten over de inhoud en de samenstelling van nieuwsuitzendingen.

Als het gaat over de kerk, probeer u dan morgen eens uit te leven in het actualiteitsdebat. Daar zult u zich heel populair mee maken. We zien dat aan het aantal stemmen dat u haalt.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik ben een vrij mens. Ik laat me door u, mijnheer Decaluwe, niet zeggen wat not done is. In een democratie mag ik vragen stellen. Dat zal u niet behagen, maar het is wel zo.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■